ರೋಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಿಗಳಿನ್ನೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೋಗದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬೆಡ್ಡುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ; ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುವುದು— ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—Necessary arrangements have already been made and if anything more is required we are prepared to supply.

Budget Estimates for 1969-70

(General Discussion)

(*Debate Continued*)

†ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ (ಶಹಪೂರ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

1969-70ರ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯು ಒಂದು ಖೋತಾಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇದು ತೆರಿಗೆರಹಿತವಾದಂಥ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾವು 1965 ರಿಂದ 1969ರ ವರೆಗೂ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 1965 ರಲ್ಲಿ 170 ಕೋಟಿ 40 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದದ್ದು 1969ಕ್ಕೆ ಇದು 194 ಕೋಟಿಗೇರಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನ 213 ಕೋಟಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ 1965 ರಿಂದ 1969 ರವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಏರುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಂಡಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು 1966-67 ರಲ್ಲಿ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನಿಗಾವನ್ನು ಆ ಹಿಂದಿನ 1-2 ಮತ್ತು 3 ನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಉಳಿದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವರ್ತಕತನದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 3-4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. 1960 ರಿಂದ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಿಕೆ—ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 10 ಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೇವಲ 20 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ, ಬಾವಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಗೂ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ತ್ವರಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ಒಕ್ಕಲಿಗ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಇದೆ, ಯಾವನಿಗೆ 4-5 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ, ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಅವನು ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾಲೆಗಳ ಅನುಕೂಲ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅಲ್ಲಿ ನಾಲೆಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಕ್ಕಲಿಗ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಇದೆ, ತನಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ

(ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ)

ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಆ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಖಾಂತರ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಜ್ಞಾನ ಅಷ್ಟಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ಅನೇಕ ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಡೀಸಲ್ ಇಂಜನ್ನಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಬರ್‌ಸಂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತ ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ನಾಲೆಗಳು, ಬಾವಿಗಳು ಇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ನಾವು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸದುಪಯೋಗವಾಗಿ ಆಹಾರ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಫಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ರೈತರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವಿದೆ, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕರೆಂಟ್, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ರೈತನ ಕೈಗೆ ಸೇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತನ ಏಳಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 400 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗದೆ, ಈ ವರ್ಷ ಕೇವಲ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಈ ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಲು 40–50 ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ 40 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಆಹಾರ, ಈ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಹಣ ಎಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು 3-4 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿ, ಹೆಚ್ಚು ಭಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟರೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಕೈಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಯೋಜನೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಕೇವಲ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಅದರ ಮೊದಲ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಈ ವರ್ಷದ ಒಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕೇವಲ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, 22 ಲಕ್ಷ ಟೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಉಳಿದಂತದ್ದು ಅರ್ಥನ್ ಡ್ಯಾಮ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕೋಟಿ 60 ಲಕ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದು ಏನೂ ಸಾಲದು. ಈಗ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಕೊಯ್ನಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರದ್ದು, ಕೆಳಗಡೆ ನಾಗಾರ್ಜುನ, ಆಂಧ್ರದವರದ್ದು ಇದೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯದವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಪೈ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ, ವರ್ತನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಏನೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡತಕ್ಕದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ 40-50 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೂಡ ಬಂದು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಮಿ ಇದೆ, ಒಳ್ಳೇ ಫಲಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸೋರ್ಸ್‌ಸ್ಸಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಅರ್ದನ್ ಡ್ಯಾಮ್ ಮತ್ತು ಮೇಸನರಿ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, 17 ಮೈಲ ಕೆನಾಲ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ದನ್ ಡ್ಯಾಮ್ ಮತ್ತು ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಡಿಸಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅರ್ದನ್ ಡ್ಯಾಮ್ ಮತ್ತು ಕೆನಾಲ್‌ಗೆ 1970 ನೆಯ ಇಸವಿಯ ವೇಳೆಗೆ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಯೋಜನೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವಾಳವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾರು ಎನ್ನುವ ಭಯ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಸಂಶಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ಯಿಂದಲೋ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಶೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯ, ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಷಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಹೇಳಿದರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಆ ಆದಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಾ, ಖೋತಾ ಇರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬಹುದು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ, ತಮಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಖೋತಾ ಇರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಏನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಈ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದವರೂ ಸಹ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ, ಅಪ್ಪರ್‌ಕೃಷ್ಣಾಯೋಜನೆಯನ್ನು, ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶ ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹ ಇದ್ದಂತೆ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. "the haves and have nots are there in our Society". ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಬಂದು 20-21 ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಇವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದ ಜನರು ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲದ ನಿರ್ಗತಿಕರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲದೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಬಹಳ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೂ ಸಹ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯ ನೀರಿನಿಂದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ನಾನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು ಬೇಡ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಥವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಟಾಕ್ಸನ್ನು ಕೇವಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರು ಅಲ್ಲದೆ ಸಾವಿರಾರು ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತೂ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಜಮೀನೂ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಇವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪೊಟ್ಟಣ ತಂದಿದ್ದೇನೆ; ಇದರೊಳಗೆ ರಾಗಿ ಕಾಳಿನಂತೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬೀಜಗಳಿವೆ. ಇವು ಒಣಗಿದ ಹುಲ್ಲಿನ ಬೀಜಗಳು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ಸುಮಾರು ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಜೀವನ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾದ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಯಾವ ಜಮೀನೂ ಇಲ್ಲ. ಗೇಣಿಗೂ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಹುಲ್ಲು ಬೀಜಗಳಿಂದ ಇವರು ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಾಳಿನಿಂದ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ತಿಂದು ಜೀವಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಇಂತಹ ಬೀಜಗಳಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು—ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿರಬಹುದು ಎಂದು ತೋರುತ್ತೆ ಅವರು ಆಹಾರ ಸಚಿವರಲ್ಲ ಕ್ಷಾಮ ಸಚಿವರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ—ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಖಾತೆಯ ಉಪಸಚಿವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರ ಬಂದು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಮೀನು ಹಂಚುವಿಕೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿ ಬೀದಿಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಇನ್ನಾದರೂ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಆಸೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜಪಾನಿನ ಮೆಸರ್ಸ್ ಸೇನ್ ಅಂಡ್ ಎಂ. ನರಸ್ವಾರಾ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಡಿ ಮರಕ್ಕೆ ನೂರರಿಂದ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಗೆ 20 ರಿಂದ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಇದರ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಚೀಫ್‌ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಟರ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಎನ್ನುವ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಡವೇ? ಹೀಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಇದ್ದಂತಹ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ನಾಶವಾಗಲು ಇಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕಾರಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಕೈವಾಡ ಏನು ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳಿವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಟರ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಎನ್ನುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಡ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ರೇಂಜು ಫಾರೆಸ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲಂಚವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೇನೇ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇವರ ವರ್ಗ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ರೇಂಜು ಫಾರೆಸ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿರುವವನು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 30 ರಿಂದ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ನಾಟಾಗಳ ಬೆಲೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ರೋಸ್‌ವುಡ್ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಟೆ ಮರಗಳ ಬೆಲೆ ಐದು ಸಾವಿರದ ವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ.

2–30 P.M.

ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾವರ್ಗಿ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಸುಮಾರು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಆಫೀಸರು ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ? ಇಂತಹ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಣ ಲಾಸ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳೂ, ಲೂಟಿಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಜಪಾನ್ ದೇಶದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿರುವ ರೋಸ್ ಉಡ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಬರುವ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೂಗುದಾರ ಹಾಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಬಗ್ಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪೇ ಕಮೀಷನ್ ವರದಿಯಂತೆ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್ ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯ. ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಕ್ಲೇಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ತಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗಲಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತದ ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ವೀಕ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲವೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ನಮೂನೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ 21 ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಓದತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ನೌಕರಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ 62ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಹೋಲ್ಡರುಗಳು, ಪದವೀಧರರು, ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರು ಇವರಿಗೆ ಏನೂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೋಗಿ ಅವರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶಂಕರ ಗೌಡರೂ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ ಓದಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ನೌಕರಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ನೌಕರಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ''ಬೆಗಿಂಗ್ ಬೌಲ್'' ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯುವವನು ದೇಶದ ಸತ್ಪ್ರಜೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ, ಅವನಿಂದ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೂ ಕೂಡ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂಥ ವಿದ್ಯಾವಂತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡದೆ ನಡುನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೈ ಬಿಡುವಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಬಾರದು. ಅದಕೋಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕ ಹಣ ಸದುಪಯೋಗವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜಮೀನಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನೇರವಾದ ಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೂಲ್ಸ್ ಹೊಸದಾಗಿ ತರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಜನ ನುಗ್ಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತಾನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೇರವಾಗಿ ಜಮೀನಿಗೆ ನುಗ್ಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಜಮೀನನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಮೀನಿಲ್ಲದವರು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತಿಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ರಮ ಯಾವುದು, ಕ್ರಮ ಯಾವುದು ! ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅದರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುವುದು ಕ್ರಮ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ರುಜು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬಡವನಾದವನು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯಲು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಅಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿಲ್ಲದವನು ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಫಸಲು ಪಡೆದರೆ ಅದು ಕ್ರಮವಾದ ಪ್ರವೇಶ. ಅದನ್ನೇ ಈಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದೀತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು, ಅದನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್ (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1969-70ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ವರದಿಯು ಒಬ್ಬ ಪುರೋಹಿತ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಅರ್ಘ್ಯ ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಜನತೆಗೆ ಆಯವ್ಯಯ ವರದಿಯ ಮೂಲಕ ಅರ್ಘ್ಯ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪುರೋಹಿತ ಹೆಗಡೆಯವರು. ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಘ್ಯದಿಂದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಾಗುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಆ ವೈದಿಕ ಪುರೋಹಿತನದಾದರೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಆಯವ್ಯಯ ವರದಿಯ ಅರ್ಘ್ಯದಿಂದ ಜನತೆಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದೀತೆಂಬ ನಂಬಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪುರೋಹಿತ ಹೆಗಡೆಯವರದು. ವೈದಿಕ ಪುರೋಹಿತರು ಅರ್ಘ್ಯ ಕೊಡುವಾಗ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ವರದಿಯ ಮೂಲಕ ಪಠಿಸಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಪುರೋಹಿತ ಹೆಗಡೆಯವರು.

ಇಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ, ನದೀತೀರವೇ ಜನತೆ, ಆಯವ್ಯಯ ವರದಿಯೇ ಮಂತ್ರಗಳ ಪುಸ್ತಕ, ಅರ್ಘ್ಯ ಬಿಡುವುದೂ ಮಂತ್ರ ಹೇಳುವುದೂ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೆಗಡೆಯವರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರ ಹೀಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಪುರೋಹಿತರು ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಒಬ್ಬ ರೈತ ನೋಡಿದ. ಕೂಡಲೇ ತಾನೂ ನೀರಿಗಿಳಿದು ಸೂರ್ಯನ ಕಡೆ ಬೆನ್ನುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಹೋಗು ಹೋಗು ಎಂದು ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯಪ್ಪಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು, ನನ್ನ ಮಾತಿರಲಿ ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಮೊದಲು ಹೇಳಿ ಎಂದು ರೈತ ಕೇಳಿದ. ನಾನು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದು ಪುರೋಹಿತರು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ನಾನು ನಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೆ ನದೀ ನೀರು ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ರೈತನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ. ಏನಯ್ಯಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೀರು ತಳ್ಳಿದರೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೇ ಎಂದು ಪುರೋಹಿತನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಘ್ಯ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ತಲ್ಪುವುದಾದರೆ ನಾನು ತಳ್ಳಿದ ನೀರು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾರದೆ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದು ರೈತನ ಉತ್ತರ. ಮುಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮರುಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ಶ್ರೀ ಹೆಗಡೆಯವರು ಆಯವ್ಯಯ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುವಂತಿಲ್ಲ, ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನೆಗಡಿಯಾಗಿದೆ, ನಮಗೂ ನೆಗಡಿಯಾಗಿದೆ. ರಿ-ರಿ-ರಿ ಕೊಂಚ ನಶ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡ್ರಿ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದರೆ ಲಲಗೆ ಇಲ್ಲ, ಲಲಗೆಲ್ಲಿ ತರಲಿ ಎಂದು ನೆಗಡಿಯಾಗಿರುವ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂತರಾಳ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ನೆರವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶದಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆತಿದ್ದರೆ, ನಮಗೆ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥಾನ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇತರರು ಆಧುನಿಕ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೇಕೆ ತಾರತಮ್ಯ ? ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಭಾಯುತವಾಗಿಲ್ಲವೋ ? ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರವೇ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡೆಲ್ಲಿಯ ದೊರೆಗಳೇ, ನಾವು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಂಜದೆ ಅಳುಕದೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಲೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯದ ತಲಾ ಆದಾಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಲಾ ಆದಾಯದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ, ತಲಾ ತೆರಿಗೆಯನ್ನ ತಲಾ ಆದಾಯದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಇಂಜನೀಯರು ಒಂದು ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಬೇಕೆಂದು ನಾಲ್ಕಾರು ಕಡೆ ನೀರಿನ ಆಳ ಅಳತೆಮಾಡಿನೋಡಿ ಸರಾಸರಿ ಆಳ ಇಷ್ಟಿರುತ್ತೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ದಾಟಲು ಹೋಗಿ ನಡುನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯ ವ್ಯಯಗಳ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ ಆದರೆ ನಾವು ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳಪೂರ್ವಕ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗಾಗಬಹುದಾದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಹಪೂರ್ವಕ ಹೇಳಬೇಕು.

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ)

ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ, ರಾಜ್ಯ ವಲಯಗಳ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೂ ಹೌದು, ಅವಶ್ಯಕವೂ ಹೌದು. ಆಗ ಸಮಗ್ರ ಭಾರತದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರ್ಯ ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅತೃಪ್ತ ಜನತೆ, ಅನರ್ಥಕಾರಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಲು ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ತೀವ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು, ಒತ್ತಾಯ, ಆಗ್ರಹ ವಗೈರೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಂಡರೂ ಜನತೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವುಂಟೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಆಯೋಗದ ಮನ ಕರಗುವಂತೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ. "ಬಾಗಿಲನು ತೆಗಿಸಿ ಸೇವೆಯನು ಕೊಡೋ ಹರಿಯೇ, ಕೂಗುವಾ ಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೇ ದೊರೆಯೆ" ಎಂದು ಕನಕದಾಸರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಂತೆ "ಬಿಗುಮಾನ ತೊರೆಯಿರೈ! ಮಿಗಿಲಾದ ವೆಚ್ಚವಿದೆ–ಸುಗಮ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಣ ನೀಡಿ–ದುಗುಡವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಆಯೋಗ ಮಂಡಳಿಯೆ" ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆಯೋಗ ಅಸ್ತು ಅನ್ನಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸೋಣ ಈ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲು ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ವುಂಟೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳು ನೆರವೇರಿದರೆ ಮಾತ್ರ 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಕೊರತೆ, ಮತ್ತು ಕೊರತೆಗೆ ಸೇರಿಸದೆ ಇರುವ ನೌಕರರ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ವಗೈರೆಯ 3 ಕೋಟಿ 25 ಲಕ್ಷದ ಕೊರತೆ ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕೊರತೆಗಳು ಸೇರಿ ಆಯವ್ಯಯದ ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆ 17–18 ಕೋಟಿಗಳಿಗೇರುತ್ತದೆ ಈ ಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲು ಕೇಂದ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಕೊಡುಗೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಲು ನಮಗೆ ಹಕ್ಕುಂಟು. ಏಕೆಂದರೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾ ಸಹಾಯ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವುದು, ತುಂಬಾ ಕನಿಷ್ಠ ದರ್ಜೆಯದು. ಕಣ್ಣೊರೆಸುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಾಯ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ 46 ಕೋಟಿ ನೀಡಿರುವುದು ಅಭಿನಂದನೀಯ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಖಾಸಗಿಯವರನೇಕರಿಂದ ನಡೆಯುವ ಕರಾಳ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿಯವರ ಕರಾಳ ವಿದ್ಯಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಎಂದು ನಿಲ್ಲುವುದೋ ಅಂದೇ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿಯವರ ಕರಾಳ ವಿದ್ಯಾ ವ್ಯಾಪಾರ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ತಕ್ಕ ರೀತಿ, ನೀತಿ, ನಿಯಮಗಳನ್ನು, ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಶುಲ್ಕದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತರಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಈಗಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಕರಾಳ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹಣದಾಸೆಯಿಂದ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುವ ಖಾಸಗಿಯವರ ಕರಾಳ ಪದ್ಧತಿ ತಪ್ಪಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಮೆಡಿಕಲ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ಬಡವನಾದರೂ ದೊರೆಯುವಂತಿರಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಫೆಡರಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಏನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಟುವಟಿಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಹಂಕಾರ ಮನೋಭಾವದ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳ ತಪ್ಪಬೇಕು. ಅನೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ, ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ದಾದಿಲ್ಲ, ಫಿರ್ಯಾದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಪ್ರಭಾವ, ಹಣ, ಇದ್ದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇವೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಯಮಧರ್ಮನ ಸೇವೆ ಎಂಬುದು ಬೀದಿ ಮಾತಾಗಿದೆ. "ಬೆಂಕಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೊಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ" ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತಥ್ಯವಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಇದು ಬೀದಿ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಮುಸುಗಿರುವ ಧೂಳು ಜಾಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಕೊಂಡರೆ ತುಂಬಾ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆ ತುಂಬಾ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳ ವರದಿಯಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆಸಲು, ಹದಗೆಟ್ಟ ಜಮೀನನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು—ಬುಲ್ ಡೋಜರ್-ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ವಗೈರೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂಬುದು ನನ್ನ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ 10 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಬುಲ್‌ಡೋಜರ್ ಕೇಳಿ 8-10 ತಿಂಗಳಾದರೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಹೋದರೂ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶಾಸಕರ ಕೋರಿಕೆಯೇ ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಬಡರೈತನಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದು ಮೂರು ನಾಮ. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು, ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವಗೈರೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಭೂಮಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಆಗದಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗ. ಹೆಸರು ಗಂಗಾಧರ, ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಅರ್ಘ್ಯ ಮಾತ್ರ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೂರ್ಣ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೀರ್ತಿಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ರಸ್ತೆಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಖಾಸಗೀ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಎಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಖಾಸಗೀ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಅವು ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಯುತವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಛಾರ್ಜೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಷ್ಟೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ರಸ್ತೆಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿತನ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅದೇಕೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ವಿಳಂಬಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯದು.

ಇನ್ನು ನಗರಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರಿನಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಕುಂದನ್ನು ತರುತ್ತಿರುವ, ಕಂಡರೂ ಕಾಣದಂತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಈ ಕೊಳಚೇ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿವಾರಣೆ ಆಗದಿರುವುದರಿಂದ ನಗರದಲ್ಲಿ ರೋಗರುಜಿನಗಳ ಅಪರಾಧಗಳ ಹಾಗೂ ದುಷ್ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೂಲಸ್ಥಾನಗಳಾದ ಈ ಕೊಳಚೇ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಠಿಣವಾಗಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಅವರು ಅಂಥಾ ಪಾಪಕೂಪಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಮಾನವೀಯ ಭಾವನೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇರಬಾರದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು, ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಸರಿಯೇ, ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಅವು ತಲೆಯೆತ್ತದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪಡಿತರ ಖಾತೆ: ಕಡಲತೀರದ ಮುಕ್ಕಾಲು ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ವಿಠಲದಾಸ ಸೆಟ್ಟರ ಕೈಸೇರಿದೆ. ಕಲಬೆರಕೆ, ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರ ದಾಸ್ತಾನಿನ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತ ರವೆ ಉಂಡೆಗೆ ಬರುವ ಕ್ಷಯ ವಗೈರೆ-ವಗೈರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟರು "ಅನ್ನವನು ಇಕ್ಕುವುದು ನನ್ನಿಯನು ನುಡಿಯುವುದು; ತನ್ನಂತೆ ಪರರ ಬಗೆದಂದು ಕೈಲಾಸ ಬಿನ್ನಾಣವಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ" ಎಂಬಂತೆ ನನ್ನಿಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಶೆಟ್ಟರು ಬಲ್ಲಿದರು. ಇನ್ನು ಪಂಕ್ತಿಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಸೈ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಮಂತ್ರಿಯಿಂದ ಪಕ್ಕಾಮಂತ್ರಿಗೇರಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಚಿಟ್ ಫಂಡ್‌ಗಳೆಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ನಾಯಿಕೊಡೆಗಳಂತೆ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವ ಈ ಚಿಟ್ ಫಂಡ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಮೋಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳ ಸ್ಥಾಪಕರನೇಕರು ಜನರಿಗೆ ವಂಚಿಸಿ ಹಣದೊಂದಿಗೆ ಪರಾರಿಯಾಗು

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್)

ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಿರಂಗ ದರೋಡೆ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಖಾತೆ ತುಂಬಾ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಂಚನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೌಕರರಿಗಾಗಿ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಿಟ್ ಫಂಡ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸ ಬಹುದಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹಣ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊಸಮಾರ್ಗ ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಲಾಟರಿ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ವಗೈರೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ನಡೆಸಿ ಹಣ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರ ಲಾಟರಿ ಆರಂಭಿಸಲು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಜನರ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಇದರಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದು ತಪ್ಪುಭಾವನೆ. ಕುಡಿತ, ಕುದುರೆ ಜೂಜು, ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳ ಜೂಜಾಟ, ಚಿಟ್‌ಫಂಡ್ಸ್, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೇಳಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗ ಜೂಜಾಟ ನಡೆಸಿ ನಮ್ಮ ಹಣ ದೋಚುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅಶ್ಲೀಲ ಸಿನಿಮಾ ಚಿತ್ರಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಇತರೇ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಲಾಟರಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದು ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಖಿಲಭಾರತೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಲಾಟರಿ ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಲಾಟರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹಣ ಹೋಗು ವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಖಿಲಭಾರತದಲ್ಲೇ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುವವರೆಗೂ ಆಗುವುದೂ ಕಷ್ಟ. ನಾವು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗುಹೋಗು ಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಗೈರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲೇವಾದೇವಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾರೀ ವ್ಯವಹಾರದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಕೆಲವರ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮತೋಲನಕ್ಕೇನಾದರೂ ಪರಿಣಾಮವಾದೀತೇ ಎಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಈಗ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವಿಮರ್ಶೆ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಭ್ಯತೆಗಳ ಪರಂಪರೆಗೆ ಅಪಚಾರವೆಸಗುವ ಅನೇಕ ಕೀಳು ದರ್ಜೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ, ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ, ಸಹಾಯಧನ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೆರವು ನೀಡಿರೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

3-00 P.M.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ದುರ್ದೈವವೋ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರ ಹೊಯ್ದಾಟ ಮನೋ ಭಾವದ ಫಲವೋ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾಮಕರಣವಾಗದಿರುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊರಗು ಜನತೆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ''ಅಂದರಕಿ ಮಂಚಿವಾಳ್ಳು ಅನಂತಯ್ಯ'' ಆಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತಕ್ಕೇ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೀತಿಗೆ ವಿರೋಧ ಹೋಗುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುಮತಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ನಾಮಕರಣ ಕಾರ್ಯ ಮಗು ಮುಪ್ಪಾಗು ವವರೆಗೂ ತಳ್ಳದೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಳ್ಳೊಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಿಂದೆ ವಿಷಾದದಿಂದ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇಂದು

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಬಾಳಿ ಬೆಳಗಲು ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾದ ಆಡಳಿತ ನಡೆವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ, ಭಾರತ ದೇಶದ ಹಣೆಬರಹವನ್ನು ಬರೆದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಭಾವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು. ಹಾಗೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸಮಯೋಚಿತವಾದಂತಹ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಆದರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಭಾವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರ ಫೋಟೋದ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರ, ನೆಹರೂರವರ, ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರ ಮತ್ತು ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ನೆಹರೂರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ''ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನ ನನ್ನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಾರದು'' ಎಂದು. ಒಟ್ಟಾರೆ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಬರೆದರು. ಅವರು ಅಪಾರವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರದವರು ಒಂದು ಕಂಚಿನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಭವನದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಉಳಿದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಾದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಚಿನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ, ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠಬಾಳಿಗಾರವರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದೆ. ಆಗ ಅವರು, ಇದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೊಡನೆ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತೈಲ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಾಕುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ 14ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಹಾಕುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು ಕೈಲಾಸವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಭಾರತದ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನೊಂದು ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರಕಾರ ನಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಕೊಠಾವಳೆಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರಿಗೂ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಫೋಟೋವನ್ನು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಿಗಾ ಅವರು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳು 14ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯಬಾರದು. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆಯೇನೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಕಂಚಿನ ಪುತ್ಥಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಕಂಚಿನ ಪುತ್ಥಳಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. 3ನೆಯದಾಗಿ ಕೆ. ಆರ್. ಸರ್ಕಲ್‌ನಿಂದ ಕಾಫೀ ಬೋರ್ಡಿನವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಧಾನವೀಧಿಗೆ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರೋಡು ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಭವನ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗಡೆಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ವೇಳೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ರಾಯಭಾರಿ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಖೋತಾ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ನಿರಾಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ)

ಗೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 2½ ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ 2-3 ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬಡವರ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಜನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ನೋಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಆಫೀಸ್ ಇದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಸಹ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 1½ ವರ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ 50 ಸಾವಿರ ಮತ್ತು 75 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ 12 ಲಕ್ಷ ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. 2½ ಲಕ್ಷ ಜನ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. 5 ಸಾವಿರ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎಂ. ಎಸ್. ಸಿ. ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದಂತಹ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಈಗ 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಂದೆ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಲಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಕಲ್ಲಿನ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ಈ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಹ ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಲು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾಯೋಜನೆಗೆ ಕೇವಲ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಏನೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ತಾರೀಖು 27-1-1969ರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಲಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಅಡಿಗಲ್ಲನ್ನು ಯಾರೋ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತೆಗೆದವರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ತೆಗೆದಿದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಗೌರವ ತೋರಿಸಿದಂತಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಸ್ಮಶಾನ ಇದ್ದಂತೆ ಇದೆ. ಅತಿ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮರೆತು, ಈ ಯೋಜನೆಯನು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದಾದರೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಬರಗಾಲದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ 500 ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಉಳ್ಳಂತಹ ಒಂದು ಸಿವಿಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಡಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 100 ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಉಳ್ಳ ಸ್ಯಾನಿಟೋರಿಯಂ ಒಂದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೋಟೆಲ್ ಇಲ್ಲ. ಖಾಸಗೀ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಾದೇವಿಯ ಕಾಟ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರ್. ಐ. ಜಿ. ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಬಂಗ್ಲೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ 10 ರೂಮ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ರೂಮ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತಿನದಿವಸ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ವಾಪಸ್ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳು ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸದ ಸ್ಥಳಗಳು ಒಂದು ಮೈಲಿ ಅರ್ಧ ಮೈಲಿದೂರ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವುದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮೂರನೇದಾಗಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಸರಿಯಾದ ಪಾಲಿಸಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಅಮೆಂಡು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸರಕಾರ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಈಚೆಗೆ ಸರಕಾರ ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಅಮೆಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತರುವಾಗ ಸರಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿ ಸಾರಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಅದು ಈ ಸಭಾ ಭವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ನಾಯಕರಾದ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಅಂಬೇಡಕರ್‌ರವರ ಫೋಟೋ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ನಾಯಕರ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡಕರ್‌ರವರ ಫೋಟೋವನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಇಂತಹ ಮಹಾನಾಯಕನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಬೇಗನೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಚಳವಳಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರು, ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಹಾಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥರವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 1972 ನೇ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡಕರ್ ರವರ ಫೋಟವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ಕೀರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮೊದಲನೇದಾಗಿ ನನಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಂದ ಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಬಂತು ಎಂದು, ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರ ಸಹಾಯದಿಂದ, ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಅಂತಹ ಒಂದು ಏರಿಯಾದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇವರ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಮೊದಲನೇ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂತಲೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೇ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಡ್ರಾಟ್

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ಸ್ಟ್ರಿಕನ್ ಏರಿಯಾ, ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ಕೇರ್ಸಿಟಿ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೀಗೇ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಕು—ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ? ನಾನೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಸುಮಾರು 12 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನಾನು ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಮಾಫೀ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿ, ಮೇವು ಒದಗಿಸಿ, ಆಹಾರ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿ, ಎಂದು ಗೋಗರೆದೂ ಗೋಗರೆದೂ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ನಾಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾಗಳು ಯಾವುವು, ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ವೆ, ಮಾಡಿಸಿ, ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಷನ್ ಎಲ್ಲಾಗಬೇಕು, ಕಾಂಟೂರು ಬಂಡಿಂಗ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಾಗಬೇಕು, ಅಫಾರೆಸ್ಟೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳು ಎಲ್ಲಾಗಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್‌ಬೆಂಡ್ರಿ ಸ್ಕೀಂಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು, Lift Irrigation ಎಲ್ಲಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ಲಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರೀ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೂಲಕ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಏಜನ್ಸಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರಕಾರದ ಮೊದಲನೇ ಕರ್ತವ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ತರಹ ಕಷ್ಟಗಳು ದೇಶದ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತವೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳು ಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕೆಂಪು ಪುಸ್ತಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರೆವ್ಯೂ ಆಫ್ ದಿ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಆಫ್ ದಿ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್. ಅದರ 121ನೇ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸುಮಾರು 360 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿಗೆ 814 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಅರಕೇರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು. ಅದು ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನೋ ಸರಿ. ಅದು ಕ್ಷಾಮದ ಪ್ರದೇಶ ಸರಿ. ಅವರು ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪೈಕಿ ನಾನಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಕಂಬದ ಕಡ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ನಮಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ವಪ್ನ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾಂಟ್ರವರ್ಸಿ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದು ಕೆ. ಆರ್. ಸಾಗರದಿಂದ ವರುಣಾ ಚಾನೆಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದು; ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅರಮನೆ ಸಾಮಾನಿಗೆ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರಿನವರು ಜಗಳ ಆಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಶಿಂಶಾಗೆ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು—ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್. ನಿಂದ ವರುಣಾ ನಾಲೆಗೆ ನೀರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಂಡ್ಯದವರು ಜಗಳ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಜಗಳ ಆಡುವುದು ಇರಲಿ. ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ನೀರು ಬಿಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ area ಮೊದಲು develop ಆಗಬೇಕು. ನುಗು ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ 24 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯೂ ಕೂಡ ಇರಿಗೇಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು 14 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲು ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮೂಳೆಹೊಳೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ನೀರು ಪಂಪ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿದಂಥ expertsರಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನುಗು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ, ಕಬಿನಿ ಕೆಳಗಡೆ

ಇದೆ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ವರುಣ ಚಾನಲ್‌ಗೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕು, ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಫೀಟ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಏತಕ್ಕೆ. ನುಗು ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಅಕ್ವಡಕ್ಟ್ ಹತ್ತಿರ ಬೂಸ್ಟರ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಪಂಪ್ ಮಾಡಿದರೆ ನುಗು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೇ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಅವರ ಚೊಕ್ಕ-ನಿರ್ಧಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಬದುಕಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಜೀವ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅವರ ನೀರನ್ನು, ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿರುವ, ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ ನೀರನ್ನು, ಅವರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಅವರ ಪಕ್ಷ ಪರಪಕ್ಷ ವಹಿಸದೆ ಈ ಜೀವನ ಮರಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಂತರ ನೀವು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾದರೂ ಕೈಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏಕೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಮಿಟೆಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ಸಲದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಹಣವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಯಾರೋ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಯಾರೋ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಿ, ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಟೆಂಡರ್ ಸಹ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಂಡೀಪುರ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿ. ಆದರಿಂದ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲ ಕಾಡೇ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 'ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂ' ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. "ನಳೂರು ಕೆರೆ" ಕಮಿಟೆಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಪಿಕಪ್ ಮಾಡಲು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಲೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅದನ್ನು revise ಮಾಡಿ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಐದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಪಿಕಪ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿ ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯಾಗಿ ಏಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಮೊದಲೇ ಕೆರೆ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಈ ಕೆರೆ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ (ಹಾರ್ಟ್ ಆಫ್ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ) ಇದೆ. ಐದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಆಗುವ ಕೆರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವರ್ಷ ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿ ವರ್ಷ. ಅವರಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಾದ ಒಂದು ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಖಾದಿ ಕೆಲಸ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 1927 ರಲ್ಲಿ ಬದನವಾಳ ಸ್ಪಿನ್ನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತಂತೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 1958 ರಲ್ಲಿ ಬದನವಾಳ ಖಾದಿ ಸ್ಪಿನ್ನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಎಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಐದು ಬ್ರಾಂಚ್‌ಗಳಿವೆ. ಕಬ್ಬಹಳ್ಳಿ, ಮಾದ್ರಹಳ್ಳಿ, ಮಲೆಯೂರು, ನೇರಳೆ, ಬದನಗುಪ್ಪೆ. ಕಬ್ಬಹಳ್ಳಿ ಶಾಖೆಗೆ 10—12 ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಸುಮಾರು 1500 ಜನ ಸ್ಪಿನ್ನರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಹತ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ 4-50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಎಂದು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 18-20 ಲಡಿ ನೂಲು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ನೂತು ಅದರಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. 18-20 ಲಡಿ ನೂಲಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು 8 ರಿಂದ ಒಂಬತ್ತೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಎಂದರೆ ಹತ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಳೆದರೆ ಸುಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಒಂದು ಕಾಸ್ಟ್ ಚಾರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ನಾವು ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ಯಾರಾದರೂ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಕೆಲವರು ಸೊಸೈಟಿಯಾಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಬದನವಾಳ ಖಾದಿ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳು ಈಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಖಾದಿ commission ನವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ರೇಟು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಾಸ್ಟ್ ಚಾರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 67 ಪೈಸೆ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡುವುದು 18 ಕೌಂಟಿಗೆ 53 ಪೈಸೆ, 64 ಪೈಸೆ ಇದ್ದರೆ ಲಡೀಗೆ 20 ಕೌಂಟಿಗೆ 53 ಪೈಸೆ, 62 ಪೈಸೆ ಇದ್ದರೆ ಲಡೀಗೆ, 22

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ಕೌಂಟಿಗೆ 52 ಪೈಸೆ, 62 ಪೈಸೆ ಇದ್ದರೆ ಲಡೀಗೆ, 24 ಕೌಂಟಿಗೆ 50 ಪೈಸೆ—ಹೀಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮತ್ತೆ price rise ಆಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬಡ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಡದೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಆಯಿತು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ, ಉಪಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿದರು, ಹಣ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡು ಸಲ ಹೇಳಿದರು, ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನನ್ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಇದೆ. ಆಮೇಲೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಒಂದು ಆಯಿತಂತೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಜನರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಕ್ಕೆ ಅವರು ಮಾವನವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ, ತಂದುಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಇವರು ಮೋಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಮಾವನವರಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವೋ, ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ವಿವರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ವ್ಯವಹಾರ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಗಾಂಧಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗುವಂತ ಇಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ದರೋಡೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಪ್ಲೈ ಆಗದೆ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಪಿಲಾ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವದಂತಿ ಇದೆ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅದರ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದ್ದರೂ ಇರ ಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡಿ ಮ್ಯಾನೇಜರು 180ರಿಂದ 320 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರೇಡನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಫಸ್ಟ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಗ್ರೇಡ್ 110-220 ಇದ್ದುದನ್ನು 270 ರವರೆಗೆ ಏರಿಸಿದರು, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ 150 ರೂಪಾಯಿ ಆನರೇರಿಯಂ ಇದ್ದುದು 300 ರೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ 7 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಾರು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ಅದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಾಗಿ ರನ್ ಆಗು ತ್ತಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅಕೌಂಟೆಂಟಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲ ನೂಲುವವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದದ್ದು ಇವರ ಮನಸೋ ಇಚ್ಛೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಧರ್ಮವೇ ? ಇದೆ ಗಾಂಧಿ ನೀತಿಯೇ ? ಇದೆಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯವೇ ? ಇದೆಲ್ಲಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಇಷ್ಟವಿತ್ತೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕೆಲಸ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ದುಡಿದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಬಟ್ಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಇದನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿ ಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ. ನಮ್ಮ ಗುಂಡಲಪೇಟೆ ಸಹಕಾರ ಸೊಸೈಟಿ ಒಂದು ಗಡವನ ಲಾಯ ವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ದೇವರೇ ಬರಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಯಾವ ಶಾಲೆಗೂ 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಆದರೆ ಕಷ್ಟವಿರುವುದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ. ಆದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆ ತೆರೆಯುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಮೇಲಿನ ಪಾಲಿಸಿ General policy ಆಗಕೂಡದು.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅನ್ಯಾಯ ಬಹಳ ವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ತೆಗೆದು ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಈಗತಾನೇ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೂ ಎಂದು ಕೂಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ

ಕತ್ತೆ ಹಾಗೆ ಕೂಗು ಅಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಂದೆ ಹೇಳಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಈ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Smt.. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur):—Mr. Speaker, Sir, at the outset, I must thank the Hon. Minister for Finance for the tax-free Budget, because he has not overburdened the common man. Of course, the Central Budget is too harsh on the poor and is too soft on the rich. I must also thank the Finance Minister for giving the enhancement of D.A. to the Government employees. But, I think, he has done some injustice to the Class IV and Class III employees in the pay range of Rs. 90–109. They are the losers by about Rs. 12 p.m.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I am getting it examined.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—Please see to it, because it should be a fair deal to all.

In various departments, there are about 5,000 local candidates working and their services should be regularised, and no one should be ousted. The Hon. Chief Minister was kind enough to state the other day during Question Hour that they are given a chance to appear for the P.S.C. examination. They should be given age-bar exemption because of their vast experience for having worked for 3 to 4 years. I request the Government to regularise the services of local candidates who have joined after 1965.

The Hon. Finance Minister has stated in his Budget speech that the Local bodies also can give this enhancement of D.A. to their employees. He has given an assurance that every assistance will be given to the Local bodies. Same kind of assurance was given last year when there was enhancement of D.A. I am the President of the Coondapur Town Panchayat, I have written several letters to give us assistance, but not a single paisa has been given so far, even though they say that every assistance will be given to the local bodies. I request the Government to see that some assistance is given to the local bodies in future.

Of course, the Government has given top priority in the Fourth Five Year Plan for agriculture. I think, they do not practice as they preach. When top priority is given to agriculture, they should see to the necessities of the poor ryots. Irrigation pump-sets, fertilizers, seeds, etc., should be supplied to the ryots as and when they need. But now-a-days we see there are several loans which are given to the ryots like the takavi loan, land development loan, etc. But these loans are given only to the landlords. When the poor ryots or the middlemen approach the Government for these loans they are only sent with empty hands. The landlords are given loans at a lower rate of interest and in turn they invest this loan amount in banks and derive higher rate of interest. Is it the policy of the Government to give

(SMT. WINNIFRED F. FERNANDES)

loans to landlords to earn high interest by investing the loan amounts in the banks? s it the way the interest of the poor ryots is served? Is it the way the ryots are encouraged? Therefore Sir, I would urge upon the Minister concerned to look into the matter and see that in future these benefits are given to one and all. I also like the Government to give these benefits to the Chalgeni tenants. According to the present policy of the Government these benefits are not given to them. Mostly in South Kanara there are Chalgeni tenants—of course majority of them have been deprived of these benefits. They should be given these benefits. Also pumpsets for irrigation purposes should be given to these Chalgeni tenants.

In regard to food, I would like to say, that the levy is collected only from the middle class and not from the rich landlords. The revenue officials go house to house and collect the levy by force. They simply send their peons and collect the levy without even giving a receipt and this is the harassment that is being done. at present, in Coondapur. The Government should look into this. Also I ask the Hon. Minister for Finance to look into the prices of essential commodities used by common man. Now-a-days the prices are rocketting day by day in regard to the essential commodities and the result is, the Government employees and all alike, are not able to meet both their ends out of what they get. Unless the State Government urges upon the Centre to check the soaring prices, I think, the Government will not be in a position to let go. If the State is to prosper, the soaring prices should be checked.

Regarding Fisheries and Animal Husbandry I would like to say that the provision made in the Budget is very inadequate. If the Government really wants to encourage the fisheries and animal husbandry, more and more amount should be provided for this, and it would also help in solving the food problem, to some extent. The dairy farming, poultry, piggery should be started in every taluka also so that the food problem could de solved to some extent. Sir. I am told, that in Kolar inland fishery is being developed. When Kolar is a famine stricken area how can the inland fisheries be developed there? When there is no possibility of getting water for cultivation, why should the Government spend such a large amount on rearing these fishes in an area like Kolar? I would like to ask the Government why should they spend such huge amount lavishly? Why should it not be spent in coastal belts where all facilities for rearing these fishes are available? Therefore, Sir, it would be better to spend money in coastal belt areas and encourage the fishermen by supplying mechanised boats also.

In regard to Rural Water supply the Government has sanctioned some of the water supply schemes to some villages with the condition that they should give 10 per cent of the contribution of the estimated cost and in some villages they are asked to pay only 5 per cent of the

contribution. I would like to know from the Government as to why they should show partiality of this kind and step-motherly treatment? Of course, in my village the Water Supply scheme has been sanctioned and the estimated cost of it, is about 4 lakhs and odd and the 10 per cent contribution to be paid to Government, comes to about 50 thousand rupees. On behalf of the Panchayat, I have deposited 5 per cent of the total estimated cost which comes to about Rs. 25,000 few months back and the money is lying in the treasury without any interest thereon. But so far, no technical sanction has been accorded. There has been inordinate delay in this respect even though I have reminded the Government several times in the matter. I request the Government to expedite the matter and also to see that all the villages in the State are given this facility of water supply, in view of the fact that there is a contageous disease called 'fileria' spreading in the villages. I request the Government to take suitable steps to provide rural water supply so as to see that this disease does not spread further.

In regard to pensions to retired teachers I would like to say that teachers who retired before re-organisation of States, do not get any pension, for no fault of theirs. Just because they retired before 1956 they do not get the benefit of pension as against other teachers. I request that Government should see that pension benefits are given even to those teachers who retired before States re-organisation along with other benefits like triple benefit schemes, etc.

I would also like to mention that the applications sent to the revenue authorities are being kept pending for many months together without taking any action on the applications. Though there is a rule that papers should move within two months or so, nothing is being done in this respect. In the Tahsildars' offices the poor and old people when they submit their applications they are kept pending without giving any attention to them. I request the Government to see that these applications are perused and necessary action taken thereon immediately.

Lastly, I want to say something in regard to what I said on 25th instant in connection with the 'Shiva Sena' and 'Bantara Sena' activities at Coondapur. Sir, yesterday I was challenged by hon. Member Smt. Leelavathi Rai that such a thing, as stated by me in my speech on that day, has not at all happened in Coondapur. What I saw with my own eyes, I had stated in this House. It is my responsibility to safeguard the interest of my constituents. I did not blame the entire community in general. When I referred to 'Bantara Sena' at Coondapur I also said that there are both good people and bad people.

Smt. K. LEELAVATHI RAI (Bantwal).—Sir, I rise to a point of order. I am coming from an area where majority of the catholics are supporters of these Senas. What I said, the other day was, that the hon. Member need not bring communalism in this House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I request the hon. Member not to interrupt. The portion of speech relating to the challenge made against another Member has been expunged from the proceedings.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—The incident which happened on the 10th is that the other community people were beaten up severely and with broken legs they were admitted to the Hospital. Majority of the Bunts are supporting me and still supporting me. Only Bunts people voted for me.

Smt. K. LEELAVATHI RAI.—She is again bringing the communal issue. I have not said that. She should not create such a false impression.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—So, I want to tell the Hon. Speaker what has happened in Coondapur. There was no need for the Hon. Member to challenge me.

Lastly, I want to tell you about rural communication roads. These be taken up by the P.W.D. because if they are not taken up, the villagers cannot take their produce to the market. So, at an early date all these roads which are left out, should be taken up by the Government. So far as flood protective measures are concerned, in South Kanara, there are heavy floods and so far no protective measures are taken. In order to prevent flood havoc, I request the Government to see that rivetments are built on both sides of the river so that water may not come in and destroy cultivation as well as lives of the people.

Lastly, this being the Gandhi Centenary year, I request that more Mahila Mandals and nursery schools should be opened throughout the State, specially in each Taluk there should be at least 10 such institutions. There are only one or two now. Every woman should be encouraged to come forward and partake in these activities. With these words, I thank the Chair.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡಂಥ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಾನು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿರುವುದ ರಿಂದಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾನು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿರುವುದ ರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೊಡಗಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೂ ರೈತರು ಬಹಳ ಲಾಭವನ್ನು ಜಿರಾಯಿತು ಕಸುಬಿನಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಗಳಿಸಿರತಕ್ಕ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರತಿಫಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಅದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಜನರು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಭೂತಲಿಂಗಂ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕೂಡ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದೂ; ಆ ಕಮಿಟಿ ಈಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಸಾರ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲಿದೆಯೆಂದೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಅನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ನಾವಾಗಲೀ ಒಂದು ರಂಜಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡಬಾರದು ಅನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ರೈತಾಪಿವರ್ಗವೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ, ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರು ಬಹಳ ಪ್ರಚಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ಯಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆ ಇನ್ನು ತಮ್ಮಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ವರ್ಗದವರು ಈ ದಿವಸ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೇರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಉದ್ಯಮವರ್ಗದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಕೆಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಂಕೆಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಒದಗಿಸ ಬಲ್ಲರು. ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ತಮ್ಮವಾದದತ್ತ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಚಮಾತ್ಕಾರ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಜವೇ ಇರಬೇಕು ಅನ್ನುವಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತಾಪಿವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಉದ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಅಥವಾ ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳಂಥ ಬಲವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ — ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ರಂಜಕವಾದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಿವಿಗೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸಾಲವಂದಿಗರಾಗಿ ಬಹಳ ನರಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗೇನೋ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿ ದ್ದಾರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ, ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೈತನು ಕಡಿದುಬೀಳುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಗಳನ್ನು ಹೇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಾದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೈತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಈ ಕರಭಾರ ಬೀಳದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅವಸರದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ರೈತವರ್ಗ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತವರ್ಗ ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನಿಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಡಲು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರೈತರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಆಫೀಸರ್ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಲೀ ಅವನಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತವೆ.

4–00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ? ದೊಡ್ಡ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕರಭಾರವನ್ನು ಹೇರಬೇಡವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ರೀತಿ ಹೇರಬಾರದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನ್ನದಲ್ಲ. ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಈಗಿನ ರೀತಿ ಹೇರಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಹೇರಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮುಖ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ವಾದಂಥ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ನೀರಾವರಿ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಅವನಿಗೆ ಇರ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವವರು ಕೆಲವು ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್‌ಸನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇಡೀ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಜಮೀನು ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನು ಇರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಬಾರದು. 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುವ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ, ಅವನು ಆ ಜಮೀನಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದೆ, ಸ್ಲಾಬ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ, ಯಾವುದೂ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಸಹ ಇಂತಿಷ್ಟು ಅವನಿಂದ ಬರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನೂ ತೆಗದುಹಾಕಿ ಇಂತಿಂಥ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಕರೆವೈಜ್ ತೆರಿಗೆಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿಯಮ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾಳೆ ಭೂತಲಿಂಗಂ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅವರ ಮುಂದೆ ರೈತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಒಂದು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಗಾರರು ಛೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಂಘಟನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದ ರೈತರಿಗೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಂಘಟಣೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಕರೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವು ಇಡೀ ಪ್ರಾಂತದ ರೈತರ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂದು ಶಿಸ್ತಿನ ಜನರಲ್ಲ, ರೈತರು ಅಂತಹ ಪಂಡಿತರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರ ವತಿಯಿಂದ ಅವರ ಮನವಿಯನ್ನು ಆ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿರುವಾಗ, ಅವರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಆ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವರೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ನಾನು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ರೈತನ ಉತ್ಪನ್ನ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಖರ್ಚಾದರೆ, ಉಳಿದುದು ತನ್ನ ಉತ್ಪನ್ನವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಸು ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಬಂದರೆ ಅದರ ಮುಕ್ಕಾಲರಷ್ಟು ಕನಿಷ್ಠ ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ, ಆ ಬೆಳೆಯ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಪಾಲು ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೈಕಿ 14–15 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷೆಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಧಾರಣೆಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿವೆ. ಬೆಲ್ಲದ ಧಾರಣೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಸೇಂಗ ಮತ್ತು ಬೇಳೆ ಕಾಳುಗಳ ಗೋಧಿ ಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಬೆಳೆಯುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಧಾರಣೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಇದು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೊ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ರೈತನಾದವನು ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನರಳಿ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಮೇಲೆ ಈ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಹೇರದೆ ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಗರವಾಸಿಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಭಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆ ಭಾರವನ್ನು ಅವರು ಹೋರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ಮಾತಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಲಾರೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು

22 ಸಾವಿರ ಮೋಟಾರು ಕಾರುಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾವಿರ ಮೋಟಾರುಕಾರುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರಭಾರ ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಕಾರುಗಳು ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು 30-40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೇಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡಬೇಕು ? ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಇಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರಭಾರ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರರು, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಮಾಡುವ ಸಂಭವವೂ ಉಂಟು. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಇಡಲೇ ಬೇಕೋ ಅಂತಹವರು ಅದನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರುಗಳಮೇಲೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸಿನಿಮಾ ಹೌಸಸ್ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಿನಿಮಾ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಹಾನಿಯೂ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ಸಿನೇಮ ಟಿಕೆಟ್ಟು ಕೂಡ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದುಡ್ಡು ಯಾರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ? ಅದಕ್ಕೆ ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು, ಮೇಲಿನ ತರಗತಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಗೆ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಶನ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಆತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ರೇಟನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಬರುವಂತಹ ಮನೆಗಳೂ ಅನೇಕ ಇದ್ದಾವೆ. ಇವತ್ತು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಮನೆಯೇ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇಂಥವರಿಗೆ ಅರ್ಬನ್ ಪ್ರೊಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಏಕೆ ಹಾಕಬಾರದು ? ನಾನು ಏನೂ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವಂತಹ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ. ಸ್ವತಃ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾವೇ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಡಿ. ಈ ರೀತಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆರ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಏನು ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಬರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬಾರದು. ಬೇಕಾದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುವ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಭೂಮಿಯ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕರವನ್ನು ಹಾಕಿ. ಅಥವಾ, ಎಕರೆವೈಸ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಕರವನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಭೂತಲಿಂಗಮ್ ಕಮಿಟಿ ಬರುವ ಮೊದಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ (ಹಾಸನ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣಾ, ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಹೇಮಾವತಿ, ಶರಾವತಿ, ಕಾಳಿ ಮೊದಲಾದ ಜೀವನದಿಗಳಿದ್ದೂ, ಸುಮಾರು 200 ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದೂ, ಹೊಸಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಕುದುರೆಮುಖ ಎಂಬ ವಿಶ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳಿದ್ದೂ, ವಿಶಾಲವಾದ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿದ್ದೂ, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೂ, ಇತರ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಸದಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದೂ, ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 18

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ)

ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು 63–64ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 5,416 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಂತಹ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು 69–70 ರಲ್ಲಿ 10,675 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಭಾರತದ ಇನ್ನಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸಂಗತಿ ಇದ್ದರೂ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಬಡ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಂಪತ್ತು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕೂಡ, ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಬಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಾವು ಯಾವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಜೆಟನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಾಲ 425 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಈ ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ 13·22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಖೋತಾ ಬಜೆಟನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಶ್ರೀ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು "ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಬಜೆಟ್ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಕೇವಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತ್ರ ಮಂಡಿಸಬಹುದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಕೂಡ ನೋಟನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಹಂಚಿ, ಬಿಲ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸತ್ಯ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಖೋತಾ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿರುವಂತದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ 13 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಈ ಸಾಹಸ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದುದು. ಹೋದ ಸಾರಿಯೂ ಖೋತಾ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಮಂಡಿಸಿದೆ, ನಾವೇ ಅಲ್ಲ ಮಂಡಿಸಿದ್ದು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿದೂಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 119.61 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ವರಮಾನವು 213.26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟಾಗಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯೇ ಸುಮಾರು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ 68–69 ರಲ್ಲಿ 6 ಕೋಟಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಹುಲಿಯಗಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಹುಲಿಯು ತನ್ನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾಯವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದ ಮಾಂಸವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಮುಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ಗಾಯವಾಗಿ, ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಸತ್ತು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರ ಮತ್ತು ಇತರ ಜನತೆಯನ್ನು ನೇತ್ರರನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇಂಡೈರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ನೀವು ಹೀರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನತೆ ಯಾರೂ ಸುಖವಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖಂಡರೂ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪರ್‌ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 10 ರಷ್ಟು ಹಣ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದರು, ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಹು ಮೊತ್ತದ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ, ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಭೂತಲಿಂಗಂ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಯಾವ ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬಹುದು, ಯಾವ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಿತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 213 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಯೋಜನೆಗಳು. ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 12.83 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 28–30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರೀ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿಯೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ 10–12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ? ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ 60–70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಎರಚುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಬದ ಕಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನೇನೂ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮುಳಗಡೆಯಾಗುವ ಜಮೀನಿನ ಒಡೆಯರಾದ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಯಾವಾಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇಸ್ಪೀಟ್ ಆಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ಜನತೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2–3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಈ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕಂಬದಕಡ, ಹೇಮಾವತಿ, ಹಾರಂಗಿ, ಯಗಚಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಡ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು. ರೇಟನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಆದ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾರಣಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಲಕ್ಷಾಂತರ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹಿರಿಮೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು. ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ಟಿಗೆ 5 ನಯಾಪೈಸೆಯಂತೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಮನೆಬಳಕೆಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ಟಿಗೆ 26 ನಯಾಪೈಸೆಯಂತೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ)

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 27 ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೈಕಿ 5-6 ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಾದರೂ ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೇನೊ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಯ ಹಣವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ, ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಷ್ಟದಿಂದ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಹಣದಿಂದ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬೆಳಗಾಮ್, ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾನ್‌ಸೆನ್‌ಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ; ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆ, ಕುದುರೆ, ದನಗಳು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗೋಡೌನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನಡೆಸುವವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣದಿಂದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚಿನ್ನಾಟ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟು ಚಿನ್ನಾಟವನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರಪ್ಪನನ್ನು ಮಾಡಿಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಬೇಸಿಕ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಿ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರಿಯಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ ಖಾಸಗೀ ಪ್ರೆಸ್‌ನವರು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವೇ ಖಾಸಗೀ ಪ್ರೆಸ್‌ನವರಿಂದ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರೆಸ್‌ನವರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

4-30 P.M.

ಇನ್ನು ತೆರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರು ಸತ್ಯವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಕ್ವಾಡ್ ಇದೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ಕ್ವಾಡೋ ಅಥವಾ ನಕಲಿ ಸ್ಕ್ವಾಡೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರು ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೆ ನಡೆಯುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವರ್ತಕರ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ವರ್ತಕರು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇವರು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ತಲುಪದೆ ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸತ್ಯವಂತರಾದ ವರ್ತಕರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು 20-30 ಸಾರಿ ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡಿ, ಲೆಕ್ಕ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆಂದೂ, ನಂತರ ಆ ವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ 100 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಮೂಲು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಎರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಬಂದವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ವರ್ತಕರು ಇವರ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದರೆ 2,500 ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರ್ತಕರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸುಲಭಗೊಳಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ 50 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ವರ್ತಕರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಸಹ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಬಹಳ ನೋವಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖೋತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದೆ ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರ ಏನೆಂಬುದು ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ನಮಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ಕಾಗದದ ಹುಲಿಯಾದೀತೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಐದು ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಕಬಿನಿ ಮತ್ತು ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ತಿಂದು ಬಿಡುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಬಡ್ಜೆಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ)

ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು. ಅವರು ಮತ್ತು ನಾನು ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸನ್ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ಸಹ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಾಲಿನ ಮಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಈವೆಂಟ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಭಾನಾಯಕರಾಗಿದ್ದವರು ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಅವರೇ ಈ ಗಾಂಧಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಘಟನೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. Unfortunately in our country politics has become a matter of numbers. Nowhere else in the world such a thing is happening. ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಬಡ್ಜೆಟನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಅಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ, ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ನಡೆದಂಥ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆನ್ಯುಯಲ್ ಪ್ಲಾನ್ ಎಂದು ಮಾಡುವುದೊಳ್ಳೆಯದು. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು This is a Budget in embryo. I am putting in unequivocal terms. ನಮ್ಮ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೆಮೊರ್‍ಯಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಇದೆ. ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಸರ್ಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು.

ಇನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಭೂತಲಿಂಗಂ ಎನ್ನುವವರ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು. In the Urban area, taxation has reached the saturation point ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸಿನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇನ್ನೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಕೂಡ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪಾಲಿಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಬಾಕಿ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಾ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳು ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. The State shall strive to promote the welfare of the people by securing and protecting as effectively as possible justice, social and political and shall inform all the Institutes of national life ಎಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು 14ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1955ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Pandit Nehru on March 14, 1955, while asking the Loka Sabha to refer the Constitution Fourth Amendment Bill to a Committee, declared that the Fundamental Rights should observe the rights of State Policy. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವವರು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇವೆ ಎಂದರೆ, ಮೊದಲನೇ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ, ಎರಡನೇ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದು ಮೂರನೇ

ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಇದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 26ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸುಮಾರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ ಆದರೂ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. We should go on supporting public sector undertakings even at the cost of other sectors' economy. ಇದು 1956ರಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪಾಲಿಸಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ನೀತಿ. ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

At page 23 it is said :

> " The industrial policy resolution of April 1956 says that the adoption of a socialistic pattern of society as a national objective as well as the need for planned and rapid development, requires that all industries of basic and strategic importance which are in the nature of public utility services should be in the public sector. Other industries, which are essential in the present circumstances also should be in the public sector."

ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಇದರಿಂದೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನೂರು ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನಿತ್ತೋ ಅದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಂಬೇಡಕರರನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಕಾನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಯಂಟ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಬರೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಚೌಕಟ್ಟು ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಲಾದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಉಪಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಹೋಗುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಸಪ್ತವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ ಎಫರ್ಟ್ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಶಸ್ವಿ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇದರ ತತ್ವಕ್ಕೇ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ. 1910 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಆಗಿನ ಕಾಮರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾರು 1-11-56 ರ ವರೆಗೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ 945 ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟುಗಳು ಇದ್ದವು. ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಬಂದಮೇಲೆ ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಸುಮಾರು 690 ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟುಗಳು ಬಂದವು. ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಇವೆಲ್ಲಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1,82,000 ಜನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳು ಏನು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪಾಲಸಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ)

ಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಣತರು ಇಲ್ಲ, ತಜ್ಞರು ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ ಇಂದು ಸೂಯಿಸೈಡಲ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ತಜ್ಞರು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: Industries in public sector have not fared well. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವರು ಎರಡನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 33,600 ದಶಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10½ ಸಾವಿರ ದಶಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಸಾಧನೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರೇ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಈಗ ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಲಿ ಚೇರ್ಮನ್ನರುಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ತಜ್ಞರೇ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂದಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಬಹುಶಃ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿವಸ ಇದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಈ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಒಳಗಡೆ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲವೆ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯದಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲದೆ, ವಿರೋಧಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೂ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟೀಲ್‌ಪ್ಲಾಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರಾದಂಥವರು ಮೈಸೂರನ್ನು ನಕ್ಕುನಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್‌ಡೆವಲಪ್ಡ್ ಎಕಾನಮಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಆಗು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಆ ದಕ್ಷತೆ ನಮಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಶಿವಸೇನೆಯಂತಹ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಈ ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಮುಸುಕಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇವನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾದ್ದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜಾತಿಸೇನೆ ಇದೆ. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ಸೇನೆಗಳೂ ಇವೆ. I am expressing the innermost feelings of the people of my State. ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವೂ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಇರಬೇಕು. ಯಾರೂ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತೆ. ಅದು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎಂದು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೆಮೋರ್‍ಯಾಂಡಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಉದಾಸೀನ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. Perhaps they want to cut at the very root of their political existence. ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇದೇ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. Discipline is not to be measured in terms of the needs of the Leader or of any party for that matter. There are very well-defined conventions about party discipline and policy ಏನು ಹೇಳೋಣ. ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜನರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು 12 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ಹರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತೂ ಕೂಡ ಈ ಸಾರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೋಡಿದರೆ ಹರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಹರಿಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹಿಟ್ಲರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನರು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಹಾಗೆ ಹರಿಜನರನ್ನು ಇವರು ನೋಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೋ? Just as the Americans treat Negroes and the Germans treat the Jews, they want to treat the poor untouchables. There

is their systematic oppression. ಈ ಹರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದರೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಅದು ಕುತಂತ್ರಪ್ರಾಯ ವಾಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲೂಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ದೇಶದ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದಂಥಾದ್ದು. Second Five Year ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೋವಿ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮನವೊಲಿಸಿ ರಾಜಕೀಯದ ಒಂದು ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಅವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಜನರನ್ನು ತುಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸದೆಬಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. Thereby you are committing a fraud on the Constitution of India. Not only that, I am not afraid to say that they are committing Political rascalism and administrative rascalism on the people. I am using those phrases with care. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕು. ಕಮ್ಯೂನಿಸಮ್ ನ್ಯಾಷನಲಿಸಮ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಸೇನಾ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. The existence or emergence of Sena I welcome if it is to prevent injustices social, political and economic, done to any section of the people, if it is to seeve democracy if it is to protect any population—major or minor or any community from suppression. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಜಾತಿ ಸೇನೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅದರ ವಿಚಾರ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

Before Integration, this was my honest opinion. I am expressing the innermost feelings of the people. Before Integration, Sri Nijalingappa was a political shoe-maker. After Integration, he became a commual shoe-maker. He expected Sri Veerendra Patil not only to become a Political shoe-maker but also a communal shoe-maker and suppress Harijans. They are sowing seeds of communalism.

Therefore, if he wants the Harijans to be wiped out from the body politic of the State, we are going to bring it to the notice of the Government of India and refer to it in other forums.

With these words, I conclude my speech and thank the Deputy Speaker.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ) —ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, 1969-70ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗಡೆಯವರು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಸಮೇತ ತಯಾರಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಸಾಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ, ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಆಶಾದಾಯಕವಾದಂಥ ಪತ್ರವಲ್ಲ, ತುಂಬಾ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜನತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸದಿರುವವರಿಂದ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಪರ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಇವರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದಲೂ ಏನನ್ನೂ ನೆರವೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಈ 20 ವರ್ಷದಿಂದ ಯಾವ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಇವರು ಎಷ್ಟು ಹಣ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ)

ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದರ $\frac{1}{4}$ ಭಾಗದಷ್ಟೂ ಸಾಧ್ಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ತುಕೋಳ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

5-00 P.M.

"The aforesaid discussion reveals the following features as regards our economic development :—

1 the economic development in the State in the face of the increase of population is slow ;

2 the growth of income has been tardy ;

3 agricultural progress is semi-stagnant ;

4 in such a context, industrial expansion also is insecure ; and

5 unemployment has been increasing."

ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Again one page 17 of the Pay Commission's Report it is stated :

"The addition to the labour force during the Third Plan was estimated at 9. 80 lakhs. Thus for full employment the total employment that had to be created during the Third Plan period was 13.11 lakhs. The employment created during the Third Plan period was stated to be of the order of 5.62 lakhs. Therefore, the gap is 7.49 lakhs which constitutes the backlog of unemployment for the Fourth Plan. It is, therefore, clear that the increase in employment has not kept pace with the growth of labour force in the State."

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು, ಮೇಧಾವಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಸೇಕಡ 25—30ರ ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕದು ಎರಡೇ ಮಾರ್ಗಗಳು. ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಗಳು. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭವಿಷ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ

ವನ್ನು ಕಟ್ಟದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಇತರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ 100 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ವಾಟರ್ ಇರುವುದನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೊಡುತ್ತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ 90ರಷ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಥ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಪುನಃ ಹಣ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 200 ಜನ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಆಧಾರ ಮಾಡಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಆಧಾರ ಮಾಡಿರುವ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಕೆಲವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 50 ಭಾಗವಾದರೂ ಹಣ ವಸೂಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಲೇ ಬಾರದು ಎಂದು ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕದೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೂ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹಾಕಬೇಕು. ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಭವ್ಯ ಭವನಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನೂ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಶೃಂಗಾರಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವವರಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೇ ? ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಹಣ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದಲ್ಲ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಕಾಳಧನವಿದೆಯೋ, ಯಾರು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೊಡದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ವೈಭೋಗದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ, ಅದಕ್ಕೆ ಸುಲಭ ರೂಪವೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಮೀನು ಇರುವವರು, ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವವರು ಇಂಥವರಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ನೂರಿನ್ನೂರು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಂದ ಮಾತ್ರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಾರದು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಜಮೀನು

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ)

ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ 15 ಸಾವಿರ, 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರುವವರು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತರು, ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರು, ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವವರು ಇಂಥವರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಿ ಅವರ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 213 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವಿದೆ. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ದುಂದು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ, ದಳ್ಳಾಳಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ದಿನಚರಿಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ದೂರು ಇದು.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತಿತರ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮುಂತಾದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಮುಗಟ್ಟಿರುವಾಗ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು 4 ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ 10 ಜನರನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಧ್ರದಲ್ಲಿ 280 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಜೆಟ್ ಆಗಿದೆ, ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದನ್ನು, ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಂದು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಮಿತಿ ಸಲಹೆಗೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಸಲಹೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವಾಸಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಾದಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 25—26 ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಹೆಸರು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಒಡದೇಶದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಹಿಂದೆ ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಮೇಲೆ ವಾಸದ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಗಳ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಸರಿಯೇ? ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 7-8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಕೈ ಸೇರಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಡೀಸಿಲ್ಟಿಂಗ್, ಒಡ್ಡು ಹಾಕುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಈ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಶೇಷ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಿ ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಹ ದೊರೆಯುವುದು ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡಿದರೂ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುವಂತೆ ಫೀಡರ್ ಛಾನಲ್ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೂಲಕ ಹಣ ಬರಬೇಕು, ನಂತರ ಅದನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ 2—3 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಂದಾಜಾಗಿಲ್ಲ. ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಸರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮುಖಂಡರು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯದ ಮಾತನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವ ತಮ್ಮವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಕಾದು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ವಿಷಯ. ಇಂದು ಭೂ ಕಂದಾಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಅದು ರದ್ದಾಗಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ರದ್ದಾಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಅಥವ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭೂ ಕಂದಾಯ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವಿದೆ, 4—5 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನವಿದೆ ಅವರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು, ಭೂ ಕಂದಾಯ ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂದು ಸುಮಾರು 75 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹೋದ ಸಾರಿ ಕ್ಷಾಮವಿತ್ತು. ಈ ಸಾರಿ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ನಿಂತಿರುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, 4–5 ವರ್ಷದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕಂದಾಯ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಬಾಕಿಯ ಸಹಿತ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ 500—1,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಕಿ ಇರುವವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಡವರಿಂದ 50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾದವರಿಂದ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಂದ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವಾಗ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದು. ಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ. ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† **Sri R. DAYANAND SAGAR** (Chamarajpet).—Speaker, Sir, I have very great pleasure indeed to welcome this very realistic and thought-provoking budget. I have also pleasure to congratulate the Hon. Finance Minister Sri Ramakrishna Hegde for presenting this Budget which has levied no additional taxation. Perhaps this is a red-letter day in the history of this Legislature that a budget has come forward without levy of fresh taxation. People in our country and in our State, Sir, have already been very heavily taxed and particularly I thank the Hon. Finance Minister when he said that taxation in urban areas have reached the saturation point. It is true that though many of my friends here who represent the rural population may not agree with me, but I who represent the urban population, do know the feelings and sufferings and worries of the people whom I represent.

Sir, in the urban areas of the State you find many industrialists and industries which produce wealth. To-day, unfortunately they are being treated as criminals, thugs, thieves, etc. Their houses are being searched every day for finding whether there is hidden wealth or not. They have been suspected and they have been harassed by one officer or the other. This is the fate of many of the industrialists of the country as a whole. This should not happen. The producers of wealth whether it be in terms of agricultural produce or in terms of industrial products, are the real patriots of this country because they produce wealth, food and industrial articles for the benefit of the people of the country and the country will grow richer and richur. At a time when the

(SRI R. DAYANAND SAGAR)

population of the State have been carrying heavy loads of taxation, the Finance Minister has come forward with a budget which levies no taxation. On behalf of the urban population and on my own behalf, I have great pleasure to thank him and congratulate him.

In the Budget Speech, Sir, top priority has been given for agriculture and irrigation and the Government deserves congratulations. Agriculture is a very very important Department, a very important thing in life. But we have been treating agriculture almost in a step-motherly way. They have been speaking on the various platforms, in the Legislatures and in Parliament, that agriculture should be given prime position in the country's economy. But nothing has came up. It is most unfortunate thing that year after year, we go with begging bowls asking America and other countries for food. It is a most disgraceful thing If I were at the helm of affairs, I would have taken proper steps to improve the production of food and I would not have allowed our leaders to go to the foreign countries with begging bowls. 20 years have lapsed. What have we done for improving our food production either in the State or in the country? We have been making mouthful, wonderful speeches on the platforms eveywhere. But the production of food has not been increased. When this is a question of self-respect and honour of not only of individual but also of society, we should not go with begging bowls for food. When this question pertains to self-respect, honour and dignity of the Nation, what are we to do? Take for example the Chinese and Pakisthani aggressions. What we did during that emergency period? We mustered our strength and we became one-man, whether Government, opposition, men, women and children: and eveybody had faced the enemy as one. What have we done for the last 20 years in respect of agriculture? We did not have enough food. The scarcity conditions have not been tackled in a proper way. Sir, the Indians and especially the Mysoreans are most timid people. I am sorry to say liks this. We are suffering without food year after year. The pepole have come to a s age and feel satisfied if they get a slice of bread and curry. You can think how the city life in this country would be when there is scarcity of food. The morsel of food determines the values of life. This is the most unfortunate situation in which we are placed. Sir, I suggest to the Government of India also the Government here that the problem of food should be tackled as a problem of warfare. We must think we are on a warfooting and we must think we are actually facing a war. We have to organise every possible resources and see that agriculture is improved. For every area there is a M. L. A. He has to look after his area. Let him have a few wells dug up and tanks constructed, and see that lands are irrigated. The Central Government has not Master Plan for the whole. The country needs a quantum of food which has to be produced. But where is the Master Plan for production? The Champions of agriculture are saying that land should belong to the tiller. Has it been actually

achieved ? This has not been satisfactorily done. If I were in charge of this portfolio I would not have done and I would have arranged that such and such plots belong to such and such people and have given all possible facilities to the agriculturist. I would have treated the production of food on a war-footing and tried hard for the prosperity of the country. Now there is not even arm for sample as advocated by so many people. We have to formulate policies so as to facilitate to produce more food in this country. Population has been increased geometrically and the agriculture has grown arithmetically. When this is the situation we will never improve in this direction. Without planning we cannot go ahead. Most of the people in this country eat rice and they use curry for eating rice. There are other things which are very important as food. We include production of meat, milk, fish, fruits, chickens, etc. There should be a great drive to increase these things also.

Regarding the fisheries, our Hon. Finance Minister has given an account as to how the Government is doing. I have had an occasion to go round the world a number of times. I have seen how they have developed fishing industry and fish has become common food. The fish has become an exportable article in some of the countries. We have a coast-line of over 200 miles. But yet, the fish produce is not very much. We have only about 510 mechanised boats. Sir, if you go to a country like Japan, if you see the fish market there, it is as big as half of Bangalore City. The fishermen of Japan go as far as the American Coast on one side and come as near as the Indian Coast line on this side for fishing. Fish as food is available from the vast seas. This has to be exploited. If you were to simply go on abusing nature, and say 'God did not give us enough food', it is no use. There is food in plenty in the country, on the land and in our seas. We have not mustered our strength, organised ourselves to get these things. Therefore, to have a few mechanised boats—boats, not ships or steamers—if you go to Tokyo and see how they catch fish, you will see big steamers going about on the high seas; they have what is known as fish-finders. They find out exactly the area in which fish are available at a particular time and then they cast their net and the fish caught will be processed by the time the steamer reaches the shore. That is how fishery industry is organised there. My friend Mr. Reddy is looking at me. I should suggest to him to go abroad and see how fisheries are conducted in Japan.

5-30 P.M.

If you cannot do your job any justice, then you may just resign and come out. If you want to do your job properly, you must put your heart and soul and achieve results. The nation wants only the results. Having 200 miles of coast-line and having only boats, you cannot do a proper job and you cannot go about fishing and my dear riend, how will you solve the food problem in the country ?

SRI M. S. KRISHNAN.—He is trying to fish in troubled waters !

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—Sir, regarding animal husbandry, I should say it is not developed very much at all. We have got to breed in large numbers the quick multiplying species such as pigs, poultry, sheep, goats, etc. The world famous Bannur sheep is not properly developed. There are certain things to which our Hon. Minister for State for Animal Husbandry has got to give his interest and look into it.

Regarding cattle, our cattle are the poorest in the whole world. Our cattle wealth is the poorest. We have got to take steps to improve our cattle breed. The type of cattle that you find in our country, is never considered proper cattle wealth at all. We have got to improve the breed and only encourage cows which yield between 20 to 40 litres of milk everytime.

Sir, we have the Bangalore Dairy Project. This has come into being in a very big way. Unfortunately, the way it is functioning is very deplorable. It procures about 80 thousand litres of milk every day and distributes only about 40,000 litres. The rest of it has to be converted into milk products.........

Sri T. R. SHAMANNA.—Is that figure of 80,000 litres correct ?

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—Why do you interfere with me Mr. Shamanna ? I never interfered with you when you spoke.

Therefore, unfortunatety this Bangalore Dairy Project has not got the equipment to convert the remaining milk into milk products. You must have read in newspapers sometime ago that tons and tons of ghee has been burnt away. This is more unfortunate and most inhuman thing to be done. When people are suffering without essentials like ragi or rice, we find that milk and ghee is being burnt to ashes. This is the most unfortunate thing to happen. I do not know what the department has been doing all the while without having the required equipment to convert milk into milk products.

Sir, so far as industries are concerned, Mysore has always been a Model State even in the days of the Maharajas and Dewans. But now, I am sorry to say that we are not at all progressive. When we compare ourselves with Madras or Punjab, and see whether our industries have progressed, we have got to hang our head in shame and in inferiority complex. Those States have taken all the necessary help and advantages from the Government of India and other organisations. They have very nicely organised industries in their State. This State which was once the promoter of industrial development, has gone far far behind. Somebody has got to give an explanation to it and I am sorry to say that the Industries Department of the State is still deteriorating further. Here I have got a few facts and figures :

Government Spun Silk Factory :

1966-67 profit earned	Rs.8.01 lakhs
1967-68 profit earned reduced	Rs.2.82 lakhs

Mysore Implements Factory, Hassan

1966-67 incurred loss	Rs.1.91 lakhs
1967-68 loss increased	Rs.6.20 lakhs

Central Industrial Workshop, Bangalore

1966-67 earned a profit of	Rs.3.06 lakhs
1967-68 profit reduced to	Rs.2.81 lakhs

These figures go to show that there is something wrong in the Industries Department and the person heading the Department. When the Hon'ble Finance Minister was also the Minister for Industries, we had very great hopes as he had gone abroad and contacted many parties, collaborations and things like that. There were very high hopes of big industries coming up in the State. Not that I want to praise him. I do not hesitate a man who is praiseworthy. We have got very few administrators in the country and one of them is my Hon'ble friend the Hon'ble Minister for Finance. Unfortunately for some reason or the other, the portfolio has been changed and somebody else has taken charge of industries and industries are going down. I want to ask why ? Drastic changes have taken place in the Industries Department, One of our senior officers, Sri T. Shamanna who is acclaimed to be an efficient administrator of industries, who has been elevated to the post of Commissioner of Industries, is degraded and put in charge of a small industrial unit as Managing Director. I cannot understand that. Is it because he belongs to a small minority community and there are no MLAs backing him and because he has no strong men behind him ? Here is a man who has gone round the world many times and he has been put in charge of a small unit. I want to ask why ?

There is a licensing department and quota issuing department to which a Minister's relative has been appointed. Ceasar's wife must be above suspicion. I am a Congressman. If a Congress Minister does a good thing, I pat him on the back. If a Congressman whether he be the Chief Minister or a Minister, does anything harming the nation, I hit him because my nation is bigger than my family or my society. Such a thing should not happen. People are not shutting their eyes. My hon'ble friend Sri Mallikarjunaswamy mentioned of *Sena*. We are aware of the senas existing here. I am giving a warning. Let that Sena understand that we are not shutting our eyes ; we are quite alive to the situation ; we lead furores, we lead battles, we fight men, we fight everybody.

HON'BLE MEMBERS.—Hear, hear.

SRI R. DAYANANDA SAGAR.—The silk industry is very near to my bosom. This is fast time a gold mine in our State. India is the fourth largest country producing silk in the whole world. This industry has been very much neglected in our State because Mysore produces

(SRI R. DAYANANDA SAGAR)

nearly 75 to 80 per cent of India's silk. If India is the fourth largest country producing silk in the world, Mysore is the fourth largest State producing that silk. This has a great potentiality. It is not only the Queen of fabrics in the State for our women and our folks here but it has a wonderful export potentiality. I was in charge of it and I had given Rs. 8 lakhs profit and it has come down to Rs. 2 lakhs. Therefore, this silk industry needs proper treatment by the Government. We are hardly spending 20 lakhs every year for the development of this industry. When I was in charge of this industry I drew up a master plan for Rs. 13 5 crores for doubling the quantum of silk and also to improve the quality of silk so that we may export tonnes and tonnes of silk and earn foreign exchange. That report is put in the cold storage.

Sir, I would like to speak a word or two about the Education Department. This is a fools' paradise. There is no wisdom ever in the Education Department ever since the very inception. Ideas come and and ideas go; policies come and policies go; schemes come and schemes go and sufferers are the students, the parents and the people. We had two year Intermediate course. It was converted into one year P. U. C. There was a brainwave and they introduced one year in the high school stage—11th standard and created anomalies and confusion. Again we are re-thinking to have two years. What is all this fool-hardiness? At whose cost these people are making experiments? Why not a sane man head the department and give right policies? There is teachers' training. Trained teachers have to be paid reasonably more than the untrained teachers. The Education Department wants teachers to be trained but they do not want them to be given enhanced salary. For teacher training in the lower level there was one year's course. As an educationist I can say with confidence that one year's training for teaching in primary schools is more than enough. There was a brainwave here also it was extended to two years. Why should anybody come for taking two years course after passing S.S.L.C.? He can as well go to spend two more years and become a graduate and draw more salary. Now a graduate teacher can have only one year course to get B.Ed, but an S.S.L.C. has to undergo two years course to teach in primary schools and yet get the same salary as another S.S.L.C. who is not trained. This kind of foolhardy and unreasonable thing should be put down. I do not think whether the men in charge are ever doing education portfolio work or whiling away their time elsewhere. We require men who can sit tight and work. We require such men in our country.

Another foolhardiness in the Education Department is, they have made a rule recently that every high school which has been started five or eight years back should deposit Rs. 10,000, in the name of Director of Education. That money should lie over there yielding no benefits or

advantages to any body. What is the meaning of this kind of order? The Department could as well say "give me landed security for Rs. 10,000 or school building or library security". But it wants Rs. 10,000 deposit in cash in the name of the Director for ever. Voluntary organisations have got to come forward and organise schools and colleges. Which fool is going to come forward and organise? You are incapable of managing and you do not encourage people who want to organise schools or colleges? What is this policy? There should be some sense in making policies. Just because a Director or a Joint Director or a clerk writes a note, should you blindfold sign it and make it a State policy? These are all certain things, which we have got to think and act.

Regarding the Corporation of the City of Bangalore, I want to speak one or two words. A supersession took place and the Government presented us a despot, a Nawab in the name of Sri Balasubramanyam. Fortunately he has gone out. This is how the citizens of Bangalore have been treated for such a long time. Not less than 30 M.L.As approached the Chief Minister a number of times and at last gracefully our Chief Minister came forward just to transfer him. This is not good. If 30 M.L. As could not influence the State's Chief Minister or the Government to change a bad officer, what should happen to the country, what should happen to the democracy and what should happen to the people's representation? 30 M.L.As. means representation of 30 lakhs of people. These people went and said he is a bad man. What kind of man, he was? No humble man, no poor man, not even an M.L.A. could approach him. He would refuse; his word was law. Such kinds of despots could exist when bureaucrats ruled the country, when Nawabs ruled the country. But these are days when people rule the country. At a time when the people have to rule the country and the State, this should not happen.

Now, this Bangalore City has been very much neglected. The State Government spends lots and lots of money on improvement of many Cities and Districts, etc., and I am not going to enumerate all that to-day. But my City has been very much neglected. The Government does not give any grants. On the other hand, whatever revenues are produced in the City have been taken away. Vehicle taxes coming from the City have been taken away by the Government. Then how is the Corporation to maintain roads? The slums are in a horrible condition. I am the President of the Slum Dwellers Association of the City. You have also seen the plight of these slum dwellers and you know how unfortunate is their lot. Nothing has been done to improve their lot. But this despot who ruled the City for a few years only looked at the big roads of the City and put beautiful street lights on important roads and improved roads frequented by honourable persons like you. But unfortunately, the less fortunate areas, which I particularly represent, have been ignored.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Please conclude.

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—I do not want to take much of the time of the House as I think I have already taken enough. So saying, I very happily welcome the Budget presented by my hon. friend Sri Ramakrishna Hegde.

Thank you, Sir.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಒಂದೆರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮುಂಗಡಪತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಮುಖಂಡರು ತಯಾರುಮಾಡಿದ ಬಜೆಟ್ಟಲ್ಲವೆಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ಹಿಂದೆ ಏನು ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ತರಹ ಈ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನೂ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇವರು ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಬಜೆಟ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಮುಖಂಡರು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಜೆಟ್ಟಲ್ಲವೆಂದು. ಹಾಗೆ ಇದ್ದಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮುಖಂಡರು ಇದ್ದರೆ, ಅವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಇತರರು ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ, ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವನಾದರೂ ನೋಡಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು, ಅಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಪಾರ್ಟಿ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಏನೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೆ ಚಿಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಇದ್ದಾಗ, ಮಹಾರಾಜರು ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮೂರು–ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ವರಮಾನವಿತ್ತು, ಆಗ ಎಷ್ಟೋ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಕನ್ನಂಬಾಡಿ, ಭದ್ರಾವತಿ, ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದರೂ ಅಂಥದ್ದು ಏನೂ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವರಮಾನ 213 ಕೋಟಿ ಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಏನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆ ಇತ್ತೋ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆ ಇತ್ತೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೂಡ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಊರಿಗೆ ಬ್ರಿಡ್ಜಾಗಲಿ, ರೋಡಾಗಲೀ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ, ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ, ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಸಾರ್ವಭೌಮನೆಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅವನ ಓಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಂತರ ಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಏನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿದೆ; ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ವಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಇವರು ಷೋಗೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ 10-15 ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಯಾವುದನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಗೋರೂರಿನ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟಿಗೆ 20—22 ಲಕ್ಷ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಇದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ? ಹಾಗೆ ಕಬಿನಿ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ, ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗಳು. ಫೌಂಡೇಶನ್ ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದುಕಡೆ

ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಯಾವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಒಂದು ವಾರ್ ಫುಟಿಂಗ್ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಡ, ರೋಡು ಕೆಲಸದ ಹಣವನ್ನು ಈ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವಾರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಓದಿದ್ದೇನೆ.

6-00 P. M.

ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ಅನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿದರೆ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಕೂಡ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇನೇ ಗೊರೂರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ, ಅರಕಲಗೂಡು, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ಪಾಂಡವಪುರ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಭೂಮಿ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಭೂಮಿ. ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಸಹ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೊರೂರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20—25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗಕ್ಕೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾದರೆ 50 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ದುಡ್ಡಿನ ಅಭಾವ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಾದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಗಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ಪೀಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನೇ ಆದರೂ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಬಾರದು. ದೇಶವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು, ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಂತೂ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಅಭಾವ ಬಂದೇಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಸುಮಾರು 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಏನಾದರೂ ವಿಕೋಪ ಬಂದಿದೆಯೋ ಏನೋ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಬಾರದೆ ಬೆಳೆಯಾಗದೆ ಜನ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಜನ ಹೇಗೋ ಏನೋ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1965ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹೊಸ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೊಸ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ)

ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 25-30 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1965ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಏನು ಕಂದಾಯ ಇತ್ತೋ ಆ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವನ್ನ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಹೊಸ ದರದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಬೇಕೊ ಬೇಡವೋ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ನಾವು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇವೊತ್ತು ಹೊಸ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವನ್ನ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೂ ಘರ್ಷಣೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. 1965ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಂದಾಯವನ್ನ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ ಅದರಂತೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಲಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಲಾಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಮಂಡ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 300 ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ 200 ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡೀಫಾಲ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇರತಕ್ಕವರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಹಕಾರಿ ರೈಸ್ ಮಿಲ್ಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಇಂಟರ್‌ಪೆಲೇಷನ್ ಕೂಡ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಕಾರಿ ಮಿಲ್ಲುಗಳ ಮೂಲಕ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಬತ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಬತ್ತಕ್ಕಿಂತ 30-40 ಕೆ. ಜಿ. ಮುಂಗಡವಾಗಿ ತೂಗುವಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ತೂಕದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಪಲ್ಲಕ್ಕೆ 30 ಸೇರು ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ಆರುವಾಸಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಂದದ್ದು ಆಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಮಿಲ್ಲುಗಳ ಮೂಲಕ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ರೈಸ್ ಮಿಲ್ ಇದೆ. ಅವರು ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ತೂಕ ತೂಗಿಕೊಂಡು 200—300 ಮೂಟೆಯವರೆಗೂ ಕೂಡಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಘನ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಈ ದೇಶದ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಜನರನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನುಮುಂದೆಯಾದರೂ ಸಹ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ತಪ್ಪು ಎಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಮಿಲ್‌ಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಮಾಡಲು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ ಮಿಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮನಾಪಲಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಲಾಭವೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬರಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಮಿಲ್ ನವರಿಗೆ ಬತ್ತ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಅಳತೆಯಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಸಹ ಎರಡು ದಿವಸ ಕಾಯಿಸಿ ನಂತರ ಬತ್ತವನ್ನು ಅಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡೆರಡು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಗಾಡಿಯವರು ತಮ್ಮ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಡಲು ತೂಕಮಾಡಿಸುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗ್ರತೆ ಸುಧಾರಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಾಹುತವಾದೀತು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದು ಇತ್ತು, ಆದರೆ ಸಮಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ಈ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಇ. ಪುಂಡಲೀಕಪ್ಪ (ಕುಷ್ಟಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1969-70ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆ

ಯದಾಗಿ ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಏನೆಂದರೆ, ರೀ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವವರೆಗೆ 1965 ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಏನು ಒಂದು ಕಂದಾಯ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂಬ ಸಣ್ಣ ಹೇಳಿಕೆ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಇದೇ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಮಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಭೂಮಿ ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೀಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕದೊಳಗೆ ಭೂಮಿ ಯನ್ನು ನೋಡದೆ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಗೂ ಒಂದೇ ತರಹದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಅಂದರೆ ಕುಷ್ಟಗಿ, ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಎಲಬುರ್ಗಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯ ಭೂಮಿ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನು ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯವು ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಕಂದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳು ತ್ತಿಲ್ಲ. ರೀಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಹುಕುಂ ಹೊರಡಿಸಿರುವಂತೆ 1965 ರ ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ನಮ್ರವಾದ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೀಸೆಟ್ಲ್ ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಬಯಲುಸೀಮೆಯವರು ರಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಯಲುಸೀಮೆಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ರೀ-ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ಗಳಾಗಿವೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವವರೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ಅಮಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಮ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಇದ್ದವು, ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆದೇಶಕೊಡುವವರೆಗೂ ಸಹ ಸಾಲಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ತೊಂದರೆಗಳು ದೂರವಾಗಿವೆ. ಈಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೇನಾದರೂಗ್ರಾಮಾಧಿ ಕಾರಿಗಳಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮೂರುವರ್ಷದ ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಫಾರಂಗಳು ಸಹ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಆಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಶಾನುಭೋಗರಿಂದ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು, ಇದನ್ನು ತೀವ್ರ ಗತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಕುಷ್ಟಗಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಬೆಳೆಯಾಗದೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶ. ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ 177 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪೈಕಿ 172 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಣೇವಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 5 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಸರಕಾರದವಲ್ಲಿರುವ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲೇ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಣೆವಾರಿ 15 ಪೈಸೆಇಲ್ಲ 10ಪೈಸೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೂ ಕಮ್ಮಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದೆ. ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 37 ಪೈಸೆವರೆಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸರ್ವೆಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಈಗ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಇ. ಪುಂಡಲೀಕಪ್ಪ)

ಕೈಗೊಂಡು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ತ್ವರಿತವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಆಗದೇ ಇದ್ದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರೊಳಗೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕುಷ್ಟಗಿ, ಲಿಂಗಸಗೂರು ಹಾಗೂ ಕೊಪ್ಪಳ ಇವು ಬಯಲು ಸೀಮೆಗಳು ಎಂದು ಕೆಲವಾರು ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಯೂನಿಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಕಾವಿ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಯೂನಿಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವಾಗ ಕಲ್ಲು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ನೀರು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನೀರು ಬಂದರೂ ಬರುತ್ತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಮಂದಿ ಇದ್ದರೂ ಇವರು ಸುಮಾರು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ಇವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ವರ್ಗಾವರ್ಗಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕುಷ್ಟಗಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸರಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲಸಟಗಿ (ಭಟ್ಕಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ತಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದವರಿಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಒಂದು ಶಾಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ 1956-57 ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೂ ರೈತರು ಸುಗ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಅವರ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆ ಬಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಧ್ಯೇಯ ಏನಿತ್ತೋ ಅದರಂತೆ ರೈತರು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಎಕರೆಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಗೇಣಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗೇಣಿ ಎಕರೆಗೆ 200 ರಿಂದ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ರೈತರು ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಗೇಣಿ ಇದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ತರುವ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ

ಎಂದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ತರಲು ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯದೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕಾಯದೆಯಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ಐದನೇ ಒಂದು ಅಂಶಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. 1965-66 ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಗೇಣಿ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಎಂದು ಇಂದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳು ಇವೆ. ಇದರ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಈಗಿರುವ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೂರುಗಳು ಈಚೆಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಗೇಣಿಯನ್ನು ಭೂಮಾಲೀಕರು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಕಾಯದೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿ ನಂತೆ ಗೇಣಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮುಂಬಯಿ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಎಕರೆಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಗಳವರೆಗೆ ಗೇಣಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನೇ ಮುಂದೆಯೂ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯದೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷಗಳು ಇವೆ ಎಂದೂ ಇದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಂದ ಬೇಗನೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಗೇಣಿ ಬಾಕಿ ಇಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಗೇಣಿ ಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕಂತಿನ ಮೇಲಾದರೂ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು, ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲೇ ಶೇಕಡಾ 81 ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಇದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 60 ರಷ್ಟು ಇದೆ, ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪಾಲಿಸಿ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 81 ರಷ್ಟು ಇರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ, ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಈಚೆಗೆ ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕೃತಿಗೆ ಇಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 8–9 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರು ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಆ ನಂತರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಆಮೇಲೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭೂಮಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗಿರುವ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇವನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ದುರಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗಿರುವ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವೂ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

6-30 P.M.

ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ನಾಲ್ಕನೆಯದು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜಮೀನೂ ಇವೆ. ಜನರು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜಮೀನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡು ವಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಕಂದಾಯದ ಹಣ ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡಿಗೂ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿಗೂ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ಏನು ಕಂದಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ದಿಂದ ಬರುವಂಥ ಉತ್ಪನ್ನ ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಎಲ್ಲೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಅರಣ್ಯದಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲಸಟಗಿ)

ಬರುವ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 15 ರಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೂ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ಕೊಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸವಲತ್ತು ಕೊಡುವುದು ಆವಶ್ಯ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಫಿಷರೀಸ್ ವಿಷಯ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಫಿಷರೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, 510 ಮೆಕನೈಸ್ಡ್ ಬೋಟ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಇವೆರಡೂ ಕಡೆ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮೆಕನೈಸ್ಡ್ ಬೋಟ್ಸ್ ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಡೋನಾರ್ವೇಜಿಯನ್ ಸ್ಕೀಮು 1962-63 ರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಡೋನಾರ್ವೇಜಿಯನ್ ಸ್ಕೀಮು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಟಲ್‌ನೆಕ್ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಫಿಷರೀಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಹೇಳಬೇಕು. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಫ್ರೀಜಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯ ಇದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಿಂದೆ ಇದೆ. ಅದು ಮುಂದೆ ಬರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಏನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಹಾಗಾಗಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಿಸರ್ಗ ಕೊಟ್ಟ ಆಹಾರದಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದಸಾಗರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಪ್ರೋಟಿನ್‌ಫುಡ್ಡನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಜನ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಬಹಳ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಲೈಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಹೆಸರಿಗೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅಂತಹ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವ ಕಡೆ ತಲಾಟಿ ನೇಮಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ತಲಾಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವ ಕಡೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತುಂಡು ಜಮೀನುಗಳು ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವ ಕಡೆ ತಲಾಟಿ ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಾಣಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಬಾಕಿ ಕಡೆ ವತನದಾರರು ಇದ್ದು ಉಗ್ರಾಣಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಇಡೀ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಪಗಾರ $37\frac{1}{2}$ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಇವರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು 25 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು ಈಗ 36-$37\frac{1}{2}$ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಟ್ರಾವಲಿಂಗ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ವಾರಕ್ಕೆ 2-3 ಸಲ ಟಪಾಲಿಗೆ

ಒರಬೇಕು. ಮೊದಲು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಊಟ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪಗಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರನ್ನು 4ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಎಣಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಪಗಾರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಓರ್ ರೋಡ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್‌ನವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ. ಹೆಚ್. ರೋಡ್, ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ್ ರೋಡನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು-ಹೊನ್ನಾವರ ರೋಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಹೊನ್ನಾವರ ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸಪೇಟೆಯಿಂದ ಓರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು-ಹೊನ್ನಾವರ ರೋಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಬೇಗನೆ ಆಗಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೊಸಪೇಟೆ ಓರ್ ಮದ್ರಾಸ್, ಗೋವಾಕ್ಕೆ ಬೇರೆಕಡೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾದಂಥ ಹೊನ್ನಾವರದಿಂದ ಈ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್‌ನವರು ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಅದಿರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಡೈವರ್ಟ್ ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಓರ್ ರೋಡು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪೂರ್ಣವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಚೇಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವಲೋಕಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರವೂ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಭದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ರಚನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಳೆದ 18 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅದೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಈ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಏಕಾಏಕಿ ಆ ನೀತಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನು ಖೋತಾ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಮಂದಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ನೂರಕ್ಕೆ 90ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಏತಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಲದುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೋಸ್ಕರ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದೆಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವೇತನಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಪ್ಲೈಸ್ ಅಂಡ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇರುವುದಾದರೂ ಏನು ? ಹೊಸ ತಳಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು, ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ನೋ ಹೌ ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏಳನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಚೇಗೌಡ)

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳ ಪೂರೈಕೆ, ಮತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾದ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದ್ದು 1968ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. 1968ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ನಿರಾಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಾವಿಗಳು, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ 17, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 25 ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅತ್ತಕಡೆ ಕೈ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಕಂತು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿದೆ, ರೈತರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಭೂತಲಿಂಗಂ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಆ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿರುವುದು ವ್ಯರ್ಥ ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದರೆ ಇನ್ನು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೇ ವಿನಾ ಇರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ತೂಬು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆ ಇರಬೇಕೇ, ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ ಇರಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಜ್ಞರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ 1923ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕು, ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಗಲೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ನಾನು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವರುಣನಾಲೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಗಳ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ವಿನಾ ಇನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದ್ದು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ. ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಮಂಡ್ಯಜಿಲ್ಲೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆಗಲೀ, ಶತಾಯ ಗತಾಯ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆ ಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಜ್ಞರು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಎಂದರೆ, ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಪು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಜ್ಞರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ಹಿಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಜ್ಞರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಮ್ಮ ತಜ್ಞರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರಾವರಿ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್ (ದೇವದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು 1969-70ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಹೆಗಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶರಾವತಿ ವಿಷಯದ ಘಟನೆ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದು – ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಘಟನೆಗಳಿವೆ. ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇಂಥವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅದಲ್ಲದೆ

ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಎಕ್ಸೈಜು ಬಾಬಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಮೇಲೂ ಬಹಳ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಪ್ರಶಂಸೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಖೋತ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಖೋತ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರಬಹುದು. ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಾಬು ನೋಡಿದರೆ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.ವರೆಗೆ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಖೋತ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿ ಖೋತ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಾಗಲಾರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಮರ್ಷಿಯ ಲೈಸ್ಡ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ, ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು, ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಏನು ಮೆರಿಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಅಲ್ಲಿ ರೊಕ್ಕ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಕರ್ಣಾಟಕದವರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳವರಿಗೂ ಸೀಟು ದೊರೆಯುವುದು, ಶ್ರೀಮಂತರಾದರೆ ಸಾಕು, ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಸೀಟಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ನಡೆಸಿ ಸಾವಿರಾರು ಇಂಜನಿಯರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ, ನಾಯಕರು ಹೋಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸೀಟನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಡಾಕ್ಟರಾದ ಮೇಲೆ, ಇಂಜನಿಯರಾದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಮೊದಲು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು? ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಯಾರು ಬಂದರೂ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಘೋಷಣೆಯಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನಾಯಕರು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮುಂದಿನ ವಿಷಯ ನೀರಾವರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ತುಂಗಭದ್ರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಲೋಕಲೈಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 9 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಲೋಕಲೈಜ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿರುವುದು 3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ. ಉಳಿದ 6 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ನಿಜವೇ, ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ತುಂಗಭದ್ರ ಡ್ಯಾಂ ಮಾಡಿ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನೀರು ಮಾತ್ರ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, 200 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಸುಮಾರು 2 ಕೋಟಿಯ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಆ ಹಣವನ್ನು ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದಾಯ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರೇ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಭಾಗಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಲಾಭವಿದೆ, ಹರಾಜು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ 20 ಕೋಟಿ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಾಜಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಬರುವ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೀಗಲ್ಲಾಗಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಾರದು. ದೇಶದ ಆದಾಯವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಬೇಕಾದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ದಿಗಂಬರರಾಗಬಹುದು.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಸಾಣಿಕೊಪ್ಪ (ಕಿತ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ 1969-70ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಈ ಸಾರಿ 213 ಕೋಟಿ 26 ಲಕ್ಷ, ವ್ಯಯ 226 ಕೋಟಿ 48 ಲಕ್ಷ ಇವೆ, 13 ಕೋಟಿ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

7-00 P.M.

ಯಾವವೇ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೇರಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಕೊರತೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಬಹಳವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಕೊರತೆ ಇದ್ದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಸಹ ಸಮರ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೂರು ಕೋಟಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಚಿಕ್ಕನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೇ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಫಲ ಕೊಡತಕ್ಕವುಗಳು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ಕಟ್ಟೆಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಎಂದರೆ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷ್ಣಾ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ನದಿಗಳು ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅದೇ ಕಾರಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೃಷ್ಣಾ ಆಗಲಿ, ದೂಡಗಂಗಾ ಆಗಲಿ, ವೇದಗಂಗಾ ಆಗಲಿ, ಹಿರಣ್ಯಕೇಶಿ ಆಗಲಿ ಮೇಲೆ ಒಡ್ಡು ಹಾಕಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕೆಳಗೆ ನೀರು ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಯ್ನಾ ಭೂಕಂಪವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತ್ರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೇಮದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ದಯೇ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂತಲೋ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು : ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಯ್ನಾದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ನೀರನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ! ಅಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗಾಗಲಿ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಾಗಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಗಲಿ ಹತ್ತಿರ ಇರುವಂತಹ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಉಗಾರ್ ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಹಿರಣ್ಯಕೇಶಿ ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಇಲ್ಲದೇ ಕಬ್ಬನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಯಾವುದು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಕಂಡೀಷನನ್ನು ಹಾಕಿ, ಕೊಯ್ನಾದಿಂದ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಾದಂತಹ ಘಟಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ಇದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ 5 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಹಿತ ಐದುಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದಂತಹ ಹಣ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಎರಡುಕೋಟಿ 91 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಎರಡುಕೋಟಿ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಫಲಕೊಡುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ಇದರಿಂದ ಇದೆ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಆಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬೇಕು, ಹಣ ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಘಟಪ್ರಭಾ

ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ನೀರನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಂದ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಂದರೆ ಘಟಪ್ರಭಾಕ್ಕೆ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾಕ್ಕೆ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ 1976ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಕಟ್ಟಿ ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್‌ದಂಡೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಲಾಗು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಘಟಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದುರ್ಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಇದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಏನೇನೂ ಉತ್ಸಾಹ ಇಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳುವ ಕಿಸುಬಾಯಿದಾಸ ಅನ್ನುವ ಗಾದೆಯ ತರಹ ಆಗಿದೆ ನಾವು ಹೇಳುವ ಭಾಷಣಗಳ ಗತಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಚೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬುನಾದಿ ಭದ್ರ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುವ ಕಟ್ಟಡ ಭದ್ರವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕರೆದದ್ದೂ ಆಯಿತು. ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಅವರನ್ನು ಕೊಂದದ್ದೂ ಆಯಿತು. ಹೆಸರಿಗಾಗಿ ರಾಜಘಾಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೂ ಆಯಿತು, ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೂಲು ತೆಗೆದದ್ದೂ ಆಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಕೇವಲ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಕೊಂದದ್ದೂ ಆಯಿತು, ಅವರ ಬೂದಿಯನ್ನು ಗಂಗಾ, ಜಮುನಾದಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಬಿಟ್ಟದ್ದೂ ಆಯಿತು. 17–18 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚುಕ್ಕಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೆಹರೂರವರು ನಿಧನರಾದರು. ಲಾಲ್‌ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಬಂದರು, ಅವರು 18 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಿಧನರಾದರು. ನನಗೆ ಈ ಹಳತೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ನೆನಪು ಬಂತು ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ, ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ—ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸುತ್ತೀರಿ ಅದೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ನನ್ನ ನೆನಪನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸಭೆಗೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದೆವು. ಇವತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಂದು ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲೋಕ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದೆವು (ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರನ್ನು). ಕಡಿದು ಆಳುವ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹುಮುಖ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಗುರುತರವಾದ ಹೊಸ ಹೊಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಬಹಳವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ, ಅವರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿ ಆಯಿತು, ನಾನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳೋ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಉತ್ಸಾಹವಿದೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಹುಮ್ಮಸಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ನೀವುಗಳ್ಯಾರೂ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆ—ಅದೇನೆಂದರೆ : ಯಾರು ಯಾರೋ ಬಂದರು ಯುದ್ಧದೇವ ಬಂದ, ಬುದ್ಧದೇವ ಬಂದ; ಆದರೆ ಅನ್ನ ದೇವರು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆ ಪ್ರಾಣದೇವರು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಬ್ಬ ದೇವರು ಬಾರದೆ ನಮಗಿಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಂಥ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮಹನೀಯರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬಭ್ರುವಾಹನನ ತಲೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಅಂಥ ಅಂಥ ಮಹಾನುಭಾವರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಿಷಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಆಸೆ ಆಶೋತ್ತರಗಳು ನನಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಅಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಇಂಥಾ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ 20 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದು ಪಕ್ಷವು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ಇಂಥ ಒಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗಕಾಣದೆ ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಿನ್ನೂ ಇದ್ದೇವಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 20 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾನು ಕೋಟಿ ಹೊನ್ನಿನ ಹೊಳೆಯನ್ನೇ ಹರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಉಣ್ಣುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ—ತೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣರು ಈ ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗಡೆ ಅವರು ಅಥವಾ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯೋಜನೆಗಳಾದವು. ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿದವು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಸೇತೀರುತ್ತೇವೆಂದು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದು 1966ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದಿನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು; ಅಂಥ ಸಂಭವ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 196 –69 ರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದವರು ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೇ ಒಂದೊಂದು ಪ್ಲಾನನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು 1,903 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೆಂತ ಕರೆಯುವುದರ ಬದಲು ಅದನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಅಂತ ಕರೆದರು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದರೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಅದರ ಗಾತ್ರ 62 ಕೋಟಿ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ 63 ಕೋಟಿ ಇರಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನನಗೆ ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದ ಅಶೋಕಮೆಹತಾ ಅವರು ಸಮಾಜವಾದದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತರಲು ಪಣ ತೊಟ್ಟಿದ್ದವರು ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ಒಂದು ಇಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಇವರಿಗೆ ಯಾರು ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ? ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಗಾಗೇ ಸುಮಾರು 52 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಬಡ್ಡಿಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಅಂದರೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೆರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನಾವೀಗ ತೀರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾವೀಗ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದ ಅಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ದಿವಂಗತ ಲಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಒದಗಿಸಿ ಅವರನ್ನು ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಆ ದಿವಸ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪುಟ್ಟವೀರ ಎಂದು ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಅಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರೂ ಮತ್ತು ದಿವಂಗತ ಲಾಲಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ ಇಬ್ಬರೂ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದ್ದು ಆ ಕಾಶೀಪೀಠದಲ್ಲೇ. ಆ ಒಂದು ಪರಿಚಯವನ್ನು ಹೆಗಡೆಯವರು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ನನಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಸರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳ 22ರ ಬ್ಲಿಟ್ಜ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲಿ—ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯವಾದುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಿ. ಹೆಗಡೆ ಟು ಕ್ವಿಟ್ ದಿ ಮೈಸೂರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಎಂದು ಬರೆದಿದೆ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿಗೇ ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನೇ ಹೀಗೆ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಅವರು ಏಕೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ನೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ನಾನಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಆ

ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬರೀ ಒಂದು ಊಹಾಪೋಹ ಆದರೆ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಅದೇನಾದರೂ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೊಂದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಅವರು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಬದುಕಬಲ್ಲರು. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗೇ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಗತ್ಯ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಮೇಲೂ ನಮಗಿನ್ನೂ ಬುದ್ಧಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಲೇ ಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಅಂಥ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಬಡವರ ತುತ್ತಿನ ಚೀಲವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ದಾತ ಬರಲಿಲ್ಲಾ. ಇಲ್ಲಿ ಜನರು 8 ಆಣೆ, 10 ಆಣೆ, 12 ಆಣೆಗಳಿಗೆ ದುಡಿಯುತಕ್ಕ ಜನ ಬಹಳ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಷ್ಟು ಅಲ್ಪ ಕೂಲಿಗೆ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನ ಬೇರಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಎತ್ತಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ 2 ಡಾಲರನ್ನು ಕೂಲಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 10 ಆಣೆ ಕೊಡಿ 8 ಆಣೆ ಕೊಡಿ ಅಥವಾ 50 ಪೈಸೆ ಕೊಡಿ. 8 ಘಂಟೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ, ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಜನ ಅನ್ನ, ಅನ್ನ ಎಂದು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಯೋಚನೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಕೂಡಿ ಕೂಡಿ ಹಾಕಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾಡಿರುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೀಗೆ ನೀವು ಖರ್ಚುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನೇನಾದರೂ ಕೂತು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸೇರುತ್ತೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಗಾಡ್ಗಿಲ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ದೇವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರ ತಲೆ ತೆಗೆದರೂ, ಬಡವರ ತಲೆ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಬಹಳ ಜನರು ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರು ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನೀವು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಾನೂ ಸಾಯುತ್ತೇನೆ. ನೀವೂ ಸಾಯುತ್ತೀರಿ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಯುವವರೇ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ, ನೆಹರೂ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಇತಿಹಾಸ ಬರೆಯಬಹುದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅವರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದ ಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ತೆರಿಗೆ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರು 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಯೂ ಕೂಡ 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯ ನಿಮಗಿಂತ ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದುವವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅದು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಮಂಗಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಅವರದು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ನೀತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡವರು ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯವರೇ ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್. ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್. ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಒಂದು ಕೋಟಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಇವತ್ತು 25 ಕೋಟಿ ಮೀರಿ ಅದಿನ್ನೂ 30 ಕೋಟಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೋಟಲಿನವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಂಗಡಿಗಳವರು ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡದೆ, ತಾವೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುವವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪೈಸೆ ತೆತ್ತಿರು ತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಓಟರುಗಳ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಓದಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹೊಸ ಕಳೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು. ಕೆಟ್ಟಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಸೂಳೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಳಲ್ಲಿದ್ದ ಪೌಡರನ್ನು ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಹೇಗಿರುತ್ತದೋ ಆ ರೀತಿ ಈಗ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಸುಬು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ಜನರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಕಸುಬಲ್ಲ. ಗದ್ದೆ ಹೂಡುತ್ತೇವೆ, ಮಣ್ಣು ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜ, ಅಪ್ಪನ ಕಸುಬು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ದೇಶ ಬಹಳ ಅಭದ್ರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಂದಿರಾರವರ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಅಭದ್ರವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಡಿಯಾರದ ಮುಳ್ಳು ಅಲ್ಲಾಡುವಂತಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವೇಳೆಯಾಯಿತು. ಭಾಷಣ ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತಮಗೆ ಬೇಜಾರು ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಸಮಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಜಾರು ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ವಿಷಯ ಬೇಡಿ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಭದ್ರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚವಾಣ್ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ; ಗುಜರಾತಿನ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಕಥೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಸಮಾಜವಾದ ಸಮಾಜ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಬೆಂಬಲ ಜನರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತು. ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸಮಾಜವಾದ ಪ್ರಭುತ್ವ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಮೇಲೆ ಏರಿದವರು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವಾಗ ನೋಟವು ರಿಯುತ್ತದೆ, ಆಗ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅವನತಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಅವನತಿಯೂ ಸಂತೋಷ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ದುಃಖಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹುಟ್ಟಿದ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಸಾಯುತ್ತದೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನಗಳು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅಮೇರಿಕಾದ ಗೋಧಿ ತಿಂದು ಅವರ ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಬಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಭಯ ನಮ್ಮ ಎದೆ ಹೊಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ದೇವರು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದಂಥ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಇಷ್ಟು ಕಂಗಾಲು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿರುವ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಚ್ಚಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಾವು ತಾನೆ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು ? ನೀವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಪಟನಾಟಕವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎನ್ನುವ ದುಃಖ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. 1969ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಾಂಧಿ ಅನುಯಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆಮೇಲೆ ಆದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆಮಾಡಿ.

7-30 P.M.

ನೀವು ಅಂಡಮಾನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮೊನ್ನೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರು ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನಾಗಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪಣತೊಟ್ಟು ಅದರಂತೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ಈ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದ್ದ 101 ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ, 10 ರಿಂದ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಇರುವಂತದ್ದು 36, 15 ರಿಂದ 26 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಇರುವಂತದ್ದು 40, 25 ರಿಂದ 50 ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳ ಇರುವಂತದ್ದು 16, 50 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಇರುವಂತದ್ದು 9. ಹೀಗೆ 101 ಕಂಪೆನಿಗಳು. ಅವಡಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮುಖರ್ಜಿಯಾಗಲಿ, ನಂಬೂದ್ರಿಪಾಡಾಗಲಿ, ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖರ್ಜಿಯವರನ್ನು ಸೋಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅತುಲ್ಯ ಘೋಷರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಬಂಗಾಳ ಚುನಾವಣೆಯ ಕತೆಯೇ ಬೇರೆ ಇದೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಚಿತ್ರ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಏನೋ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಂಬೂದ್ರಿಪಾಡರನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಗೋವಿಂದ ಮೆನನ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಇದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ, ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರನ್ನು ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ, ಕನೆಡಿಯವರನ್ನು ತೆಗೆದಮೇಲೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಅದು ನನಗೆ ದೊಡ್ಡದೆಂದು ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುವುದು ಹೇಗೆ ? ನೀರು ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಶ್ರಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಹಂಬಲ ದಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾತ್ರ ಹೇಗೆ ಜಾಲಿಮರನೆರಳಲ್ಲವೋ, ಹಾಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೆರಳಾಗಿಲ್ಲ. ಘಟಪ್ರಭಾ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇರುವಾಗ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಇತ್ತು. ಆಗ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿಬಿಡಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು ಅವರು ಬಂಗಾರ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿಂದ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಕಾಲವೂ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಅಂದರೆ ಏನು, ನಮ್ಮ ಜನ ಅಂದರೆ ಏನು, ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸ ಏನು ? ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ರಾಮ ಪರಮಾತ್ಮರಂತಹ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಂತಹ ನಾಡು, ವಿಶ್ವಕ್ಕೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತಹ ನಾಡು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆಡಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಾಳು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸೋಣ ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕರೆ ಕೊಟ್ಟರು ನಾವು ಅದರಂತೆ ನಡೆದೆವು. ಅವರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋದರು. ನಂತರ ಬಂತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಟ್ಟುವುದು ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಟ್ಟುವಾಗ ದಿಣ್ಣೆ, ಹಳ್ಳ ಎರಡೂ ಇರುತ್ತದೆ; ಅವೆರಡನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ದಿಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಳ್ಳವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತುಂಬಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಡವರಿಗೂ ಕೊಡಿ. 30-40 ಕೋಟಿ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನು ಇವರಿಗೂ ಕೊಡಿ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಿ. ಬೆಳೆ ಹೋದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ತುಳಿದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಜನರು ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಾನು 1948ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಖದ ಕಡೆಗೇ ಎಳೆಯುವುದು. ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ನಂತರ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೇ ಎಳೆಯುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೂಡ, ಆ ಒಂದು ಸುಖ ಮೈಗೆ ಅಂಟಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಾಬೂನೂ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು, ಈಗಲೂ ಅವರ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು, ಬಂಧುಬಳಗದವರು, ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಅಂಥವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವಂತವರು, ಇಂದು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ; ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅಂಥ ಜನರ ಕೂಗನ್ನು ಇವತ್ತು ಇವರು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕಿವಿಕೊಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಮೌಢ್ಯ ಅವರಿಸ್ತಿ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ನೀವು ದುರ್ಗತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರು ಹೇಗೆ ಈ 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿದೂಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ಏನು ಬಹಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕೊನೆಗೆ ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು 5 ಲಕ್ಷ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಂತವನಿಗೆ ಕರುಳು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋದವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ದನಕರುಗಳು ಮತ್ತು ಕುರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 20 ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿ ಹೋಗಿವೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 110 ಅಡಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಡೀಫಾಲ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಅರ್ಥಬಾವಿ ತೆಗೆದಿರತಕ್ಕವರ ಗತಿ ಏನು ? ಅವನು ಯಾವರೀತಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತಂದು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಬೇಕು ? ಅವನು ಮತ್ತೊಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ಹಾರಿ ಸಾಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಹೇಳಿದರು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ 32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಪರಿಹಾರ ಸಾಲಲಿಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಎಂದು ಬಹುಶಃ ಯಾರಾದರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆಯಬಹುದು. ಇಂಥಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದುಡಿಯುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಈ ಮರುಳು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗೆ ನಿರಕ್ಷರ ಕುಕ್ಷಿಗಳಾದಂತಹ ಜನ ಮರುಳಾಗಿ ನಿಮಗೆ ವೋಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಸ ಕಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ದುಂದುವೆಚ್ಚ, ನೀವು ಹಾಳುಮಾಡಿರುವ ದುಡ್ಡು, ನೀವು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದವಸ, ನೀವು ಜನಗಳಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಾಲಗಳು, ಕಂತು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸಾಲಗಳು ಇನ್ನೆಲ್ಲವೂ ಇವೆ. ನೀವು 30 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ 23 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಸಾಧನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಮಯ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ದುಃಖ. ನಡೆಯುವ ಮನುಷ್ಯ ಎಡವುತ್ತಾನೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಗಳೂ ತಪ್ಪುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜನಗಳಿಂದ ನೀವು ವೋಟು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಜನ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಒಬ್ಬ ರಾಜಕಾರಣಿ, ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿರುವವನು ಏನೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡದಿದ್ದರೂ, ಏನೂ ತಿನ್ನದೇ ಇದ್ದರೂ ವಿನಾಕಾರಣ ನಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಕಳಂಕವನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಕೊರಳಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಳಂಕವನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳದ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪುಣ್ಯ ಮಾಡದೆ ಪುಣ್ಯದ ಫಲ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ದುಡಿಯಬೇಕು. ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಬೇಕು, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆಯವ್ಯಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಜಾದೂ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರೀಕನಿಗೂ ಅವನ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಬಯಕೆ ಏನೇನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆಯವ್ಯಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಕೇವಲ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಜಂಜಾಟವಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜಂಜಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಅನೇಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಲಿಟರೇಚರ್ ಅನ್ನು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಾದರೂ ಆಯವ್ಯಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಅಂದಾಜು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಯಾದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಗಲೀ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಅಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ವಿನಾಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಸಮಯದ ವ್ಯಯವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸುಂದರವಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನೀರಿನ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ, ಭೂಮಿ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ, ಭೂಗರ್ಭದ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ, ಸಮುದ್ರದ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ, ಸಮುದ್ರದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಮಾಚಾರ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸೀಮೆ, ಮೇರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿರುವ ಸಾಧನೆ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಅಷ್ಟೊಂದು ಅವಹೇಳನಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ದೂರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗತನ ಬಹಳ ಇದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರಕ್ಷರತನ ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದಂಥ ಜನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಾ ಅನ್ನ, ಮೈತುಂಬಾ ಬಟ್ಟೆ, ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂವರೆಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರುವವರು ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾವೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕು, ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ತರಬಾರದು, ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಎಂದರೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಜಾದೂಗಾರನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲೀ, ಕೇಂದ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲೀ, ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಇದು ಕೊರತೆಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಟೀಕೆ, ಕೊರತೆಯ ಮುಂಗಡಪತ್ರವಾಗಬಾರದು ಉಳಿತಾಯದ ಮುಂಗಡಪತ್ರವಾಗಬೇಕು, ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದು, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದು ಕಂದಾಯವಾಗಲೀ, ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಂದೇ ಆಗಲೀ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಟೀಕೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ತರಬಾರದು, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿಮಕ್ಕಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು, 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇವಲ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಸಾಲದು. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು, ಹಾರಂಗಿಗೆ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಸಾಲದು, ಇನ್ನಿತರ ಮೀಡಿಯಂ ಮತ್ತು ಮೇಜರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಸಾಲದು, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುವುದು, ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಿಮಾಲಯದ ಪರ್ವತದ ಬಳಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರ ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ, ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಅವನನ್ನು ಶಿಖರದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಗಿದೆ. ಅವನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹತ್ತುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಮಗೆ ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಆ ರೀತಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು 10 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಬಹಳ ಮನನೊಂದು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರ ಕಂಠ ಗದ್ಗದಿತವಾಗಿತ್ತು. ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ತರಹದ ಒಂದು ವೇದನೆ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ದೇಶದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ, ಅದು ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯೋಜನೆ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಅಲ್ಲದೆ ಪರಿಣತರು ತಜ್ಞರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗ ಇರುತ್ತದೆ, ಇವರುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಒಂದು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ ನಂತರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೂವ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 22 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಈ 22 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಒಂದೇ ಕಾರಣ

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಲವತ್ತರವಾದ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 30 ಕೋಟಿ ಜನರು ಇದ್ದರೆ ಈಗ 52-53 ಕೋಟಿ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯ ಬಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಆ ದೇಶ ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತರಿಸು ತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಒಂದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

8-00 P.M.

ಜಪಾನ್ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದಂತಹ ದೇಶ. ಈ ಹೊತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನೂರರಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತರಷ್ಟು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ತರಿಸು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂತಹುದು ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ ನೂರರಲ್ಲಿ 50 ರಷ್ಟು ಭಾಗ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ನಾವು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂ ಬದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನೀರು ಏರಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಒಣ ನೆಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜಗಳು ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿ ಒಟ್ಟು ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ 9 ಅಥವಾ ಒಂಭತ್ತೂವರೆಯಷ್ಟು ಇದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳಿಂದ, ಹಳ್ಳಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗಿ, ಒಟ್ಟು ನೂರಕ್ಕೆ 20 ಅಥವಾ 25 ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ನದಿಗಳು ಹಳ್ಳಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವೊಂದರಲ್ಲೇ ಹರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಇರಬೇಕು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಾದವಿವಾದಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿವೇಕ ಇರುವ ಯಾವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಂತ್ರಿಯೇ ಆಗಲೀ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಣವನ್ನು ನೂರೆಂಟು ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿದರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅವಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವ ವಿಚಾರ. ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವು ದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಜನರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವೊಂದೇ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 30–35 ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಖರ್ಚೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರು 250 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಆಗಬಹುದು. ನಾವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಇನ್ನೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಮರೆಯಬಾರದು ಈ ನದೀ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಎನ್ನುವ ಭಯವೂ ಇದೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೇದು ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡವೂ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 50 ರಷ್ಟು, ನೂರಕ್ಕೆ 70 ರಷ್ಟು ನೂರಕ್ಕೆ 80 ರಷ್ಟು ಎಂದು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಾಕಿ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ತರುವುದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಂದ? ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿದಮೇಲೆ ಇತರ ನೀರಾವರಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಸುಮಾರು 2-3 -4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿ ಇರುವ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಐದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ

ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಇರುವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ನೀರಿನ ಮೇಲಿರುವ ಹಕ್ಕು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಾವು ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಹಾಕಿದರೂ ಇವರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ರೈತರ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಹಾಕಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ರೈತರು ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟು ಫೀಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಂದಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಇವೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I would suggest to you to cut down the other expenditure and earmark Rs. 25 Crores for Irrigation purposes, Sir.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ, ಇಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಹೊಸ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಈಗ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಲು ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ದುಡ್ಡನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕೋಣ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ಲಾನುಗಳು ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮುಗಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಹಿಂದೆ 15–20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಿರಿಯರು ನಮ್ಮ ತಾತಂದಿರು ಹಾಗೂ ಅಜ್ಜಂದಿರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ತರಹ ವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತ ಇರುವ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ನಾಲ್ಕನೆಯದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮೂರು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದವು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವರಮಾನ ಒಟ್ಟು ನೂರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ಸುಮಾರು 110 ರಿಂದ 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯೊಳಗೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಇದು ಸುಮಾರು 213 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಏರಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ವರಮಾನ ಎಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದೋ ಅಷ್ಟೂ ಏರಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪೇಯಿಂಗ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪೇಯಿಂಗ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಯಂಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಮೊದಲನೆಯದು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೇ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಹಿಂದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಗಿರುವಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಾಧನೆಗಳು ಮೊದಲು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮೆಷಿನರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು 12–13 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇಂದು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಾಬುಗಳಿಂದ 30 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ರೇಟುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಲೆಕ್ಕಗಳೆಲ್ಲ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬಹುದು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸೈಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು, ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿವೇಚನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರಿಗಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು. ಇನ್ನೂ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೂ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಂದಾಜೂ ಇತ್ತು.

ಈ ವರ್ಷ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರು 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಹೇಳಿದೆವು ಹೋದಸಲ 36-37 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಈ ವರ್ಷ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಒಂದು ಕಾಸು ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಆರ್ಗ್ಯೂ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿದರು. ಅದರಂತೆ ನಾವು ಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನ್ನು 56 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಸ್ಪಿಲ್ ಓವರ್ ಸ್ಕೀಂ ಒಂದನ್ನೇ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 56 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಬಾಕಿ ಇತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು 62 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಂಕಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನೋಡಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷದ ಅಂದಾಜು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಂದರೆ 1966-67, 67-68, 68-69ರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣ 1966-67ರಲ್ಲಿ 15 ಕೋಟಿ 54 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, 1967-68ರಲ್ಲಿ 17 ಕೋಟಿ 49 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅಷ್ಟೇ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಪವರ್‌ಗೆ $16\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಎರಡನೇ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ಲಾನ್ ಸ್ಕೀಂನಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ರೆವಿನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸರಪ್ಲಸ್ ಬರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವರೀತಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೋದವರ್ಷ 31 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ, ಈ ವರ್ಷ $46\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮೂ ಇಲ್ಲ. ಹೋದವರ್ಷ ಹೆಲ್ತ್‌ಗೆ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಷ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸ ಕೂಡದು. ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಸ್ಕೀಂಗೂ ಪ್ಲಾನ್ ಸ್ಕೀಂಗೂ ಸೇರಿಸಕೂಡದು. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಮತ್ತು ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಅದೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ಗೆ ಏನೇನು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೆನಪು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 3ನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ 20 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟ್ ಅವರ ಶಿಫಾರಸು ಮುಖಾಂತರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ ನಿಜ. ಅಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು 52 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಏನು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಅದು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪವಾಗಿ

ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ವಾದ ಅದನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು, ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂತೆ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ರಿ-ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅವಧಿ ಸಾಲ ಇರಬೇಕು ಅದನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು 10 ವರ್ಷವಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ 30 ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ಕೊಡಬೇಕು, 10 ವರ್ಷದ ನಂತರ ಕಂತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ, ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ವರ್ಷ ಇರಬೇಕು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಹೋತ್ತರಗಳು ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ ನವರು ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅಂಥಾದ್ದೇ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಾದಮಾಡಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವದರೊಳಗಾಗಿ ಅಂದರೆ 1969–70ರ ಒಳಗಾಗಿ 425 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ 426 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಡೆಟ್ ಬರುತ್ತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ 485 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 16½—17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಸುಮಾರು 656 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಲಯಬಿಲಟೀಸ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—353ನೇ ಪೇಜು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೆಮೋರ್‍ಯಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೆಸ್ ಆಫ್ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಲಯಬಿಲಟೀಸ್ 1969–70ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 93 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಒಟ್ಟು ಅಸೆಟ್ಸ್ 656 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ 93 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಳೆದರೆ 563 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 16½—17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಅಸೆಟ್ಸ್ ಲೋನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಆಡಳಿತ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು 3 ವರ್ಷ ಬೇರೊಬ್ಬರ ಆಡಳಿತ, ಇನ್ನು 3 ವರ್ಷ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಆಡಳಿತ, ಈ ರೀತಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಆಡಳಿತಗಳು ಬಂದ ಮೇಲಾದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಇನ್ನು 50 ವರ್ಷದಮೇಲಾದರೂ ಪುನಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರ ಆಡಳಿತ ಬಂದನಂತರ ಇಂತಹವರ ಆಡಳಿತ ಹೀಗಿತ್ತು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವನಾಗಿ ಕೂತು ಕೇಳುವಂಥಾದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತದ ಭಾರ ನಡೆಸಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಪಕ್ಷದವರು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಡೆಸಬೇಕು. ಇತರರು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ 40 ವರ್ಷ, 50 ವರ್ಷ, ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಯುಗದವರೆಗೆ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಒಂದೇ, ಎಲ್ಲರ ಗುರಿಯೂ ಒಂದೇ. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ದೇಶದವರು. ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಮರೆಯಬೇಕು. 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಏಕೆ ಆ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದು ಪಕ್ಷ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಆಳುವ ಪಕ್ಷವಾಗಿದೆ. ಮೂರು ಸಲ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ. 1967ರ ವರೆಗೆ ಮೂರು ಸಲ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರು, ಕೇವಲ ತೀರ್ವೆ ಕೊಡುವವರು, ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವವರು, ಇಂಥ ಜಾತಿಯವರು ಮಾತ್ರ ಮತ ಕೊಡುವುದೆಂದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಅವರೆಲ್ಲಸೇರಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನಾಗಲೀ, ಲಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರನ್ನಾಗಲೀ, ಅಥವಾ

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲೀ ಏಕೆ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ! ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂದರೆ ಆ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಾನು ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ದೂಡಿದರೆ ನಾನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಟ್ಟು, ನಿಜವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ತತ್ವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗುಣ ದೋಷ ಇವೆರಡನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ಪದ್ಧತಿ ಬೇಕು, ಗುಣ ಬೇಕು, ದೋಷ ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಲಾರದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಹೊತ್ತು ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೆ, ಈ ಹೊತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವರು ಅಯೂಬ್ ಖಾನ್ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲ, ಚೀಣಾ ಅಥವಾ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಅಥವಾ 10 ಜನರ ಒಂದು ಕೂಟವಲ್ಲ. ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬೇಡ ಎಂದರೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ನೀವು ಬೇಡ ಎಂದರೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ರಮ. ಐದು ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಯಾವ ದಿವಸದಿಂದ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನಾಳೆ ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬಹುದು ; ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ತರ್ಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ? ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡೋಣ, ಮನ ಮುಟ್ಟಿ ಮಾಡೋಣ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿ ಇರಬಹುದು, ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಶಕ್ತಿ ಇರಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಶಕ್ತಿ ಇರುವವನು ಸಣ್ಣ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದು ತಪ್ಪು. ಆದ ಕಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವೊಂದು ಭಯವನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನೇ ಹೇಳಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆ 1966 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶದಷ್ಟು ಸತ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಉಂಟು ಎರಡು ವರ್ಷ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿದಂಥ ಬರಗಾಲ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಸಲ ಪಾಕಿಸ್ಥಾನ, ಒಂದು ಸಲ ಚೀಣಾ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಆಕ್ರಮಣವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಬುಡಮೇಲಾಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರು ಬರುವ ವರ್ಷದಿಂದ ಎಂದರೆ 1969—70 ರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಇಂದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದರೋ ಆ ಕಾರಣಗಳು ಈವೊತ್ತು ಇಲ್ಲವೇ ಹೇಗೆ ? ಆ ಕಾರಣಗಳು ಈವೊತ್ತು ಕಳೆದುಹೋಗಿದ್ದಾವೆಯೇ ಹೇಗೆ ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಲೆಗಳ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ; ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೃಢತೆ ಬರುತ್ತದೆ ! ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, 42 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ 32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ದೂಷಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ದೋಷ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳು ಏರುವಾಗ ತಿಂಗಳಿಗೆ 90 ರೂಪಾಯಿ, 100 ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ 200 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ 10—12 ಜನವಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಪಾಲಿಸಿ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ! ಯಾವ ಪಾಲಿಸಿಯಿಂದ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು 1500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 2500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೊಸ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ? ಹೊಸ ನೋಟ್ ಮುದ್ರಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ? ಇದು ಎರಡನೇ ವಿಚಾರ. ಮೂರನೆ ವಿಚಾರ ಇಂದು ನಾವು ರೀಜಿನಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ ಆ ರೀಜನಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುತ್ತೀರಿ ? ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 75 ರಷ್ಟು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದು 6 ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಇದು ಎಷ್ಟು ಸಾಧುವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಗಬಹುದು. ನಾಲ್ಕನೆಯದು ನಮಗೆ ನಾಲ್ಕನೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿವಿಜಿಬಲ್ ಪೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಂಶ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು.

8-30 P.M.

ಇದು ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಹೇಳುವವರೆಗೆ ಹೊಸ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಖಚಿತವಾದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಬಹುಶಃ ಈ ತಿಂಗಳು ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಥವ ಮೂರನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರಬಹುದೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಇದೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಅಡಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆ ಮಾತ್ರ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಾವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡದೆ ಬಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೇ. ಈಗ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು, ನೀರಾವರಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಲು, ನಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದರೆ 440 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನಾ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ಅವರು 440 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆಗೆ 115 ಕೋಟಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಅಂದಾಜು ಒಟ್ಟು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ 1502 ಕೋಟಿ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಸುಮಾರು 115 ಕೋಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ 21 ಕೋಟಿ, ರೂರಲ್ ಡಿಬೆಂಚರ್‌ನಿಂದ 21 ಕೋಟಿ ಇರಿಗೇಷನ್‌ದರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ 17 ಕೋಟಿ, ಸ್ಟೇಟ್ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟಿಯಿಂದ 7 ಕೋಟಿ ಮಾರಾಟತೆರಿಗೆಯಿಂದ 11 ಕೋಟಿ, ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ, ಒಟ್ಟು ವರಮಾನವಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ 17 ಕೋಟಿ, ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ 3 ಕೋಟಿ, ಇತರ ಬಾಬುಗಳಿಂದ 17 ಕೋಟಿ ಬರುವುದು. ನಮ್ಮ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 43 ಕೋಟಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು. ವ್ಯವಸಾಯ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ 2 ಕೋಟಿ, ರೂರಲ್ ಡಿಬೆಂಚರಿನಿಂದ 6 ಕೋಟಿ, ಇರಿಗೇಷನ್ ದರದಿಂದ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ 3 ಕೋಟಿ, ಸ್ಟೇಟ್ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟಿಯಿಂದ 7 ಕೋಟಿ, ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ 5 ಕೋಟಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ 3 ಕೋಟಿ, ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬಾಬಿನಿಂದ 2 ಕೋಟಿ, ಅರಿಯರ್ಸ್ ವಸೂಲಿಯಿಂದ 5 ಕೋಟಿ, ಇತರ ಬಾಬುಗಳಿಂದ 10 ಕೋಟಿ, ಹೀಗೆ 43 ಕೋಟಿ ಬರಬಹುದೆಂಬ ಅಂದಾಜಿದೆ. 440 ಕೋಟಿಯ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮದು, 43 ಕೋಟಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಿಂದ ಮತ್ತು 200 ಕೋಟಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಟೆಂಟೇಟಿವ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ. ಈ ಮೂರೂ ನಮ್ಮೆದುರಿಗಿಟ್ಟರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ : ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇಗ ಚಿನ್ನದ ನಾಡನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿದೆ. ಅದೇಕೆ ಚಿನ್ನದ ನಾಡು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆಯೋ ಏನೋ, ಅದು ಚಿನ್ನದ ಸರಪಣಿಯಾಗಿದೆ. 20 ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಬೇಕು. 1947 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯವೆಷ್ಟಿತ್ತು ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ 5–6 ಕೋಟಿ ಇತ್ತು. ಒಂದು ಗಾದೆಯಿದೆ, ಸತ್ತ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಪಂಚೇರು ಹಾಲು ಎಂದು. ಅದು ಅಷ್ಟು ಹಾಲು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಎಮ್ಮೆ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು, ಆಮೇಲೆ ಹೆಂಗಸರು ಅದು ಹಾಗಿತ್ತು,

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಹೀಗಿತ್ತು, ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, 5 ಸೇರು ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು, ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಅದರಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಕಥೆ ಹೀಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟಿದೆ ಅಷ್ಟು ಆದಾಯ 1946 ರಲ್ಲಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ರಿಸರ್ವ್ ಫಂಡು ಎಷ್ಟಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—18 ಕೋಟಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ಆಗ ರಿಸರ್ವ್ ಫಂಡು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರ ಕೈಲಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 1946-47 ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಷುರು ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ದಿವಂಗತ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿದ್ದಾಗ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಯಾವ ಒಂದು ಗೌರವ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನವಿಶೇಷ ಅದು ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಬಂಡವಾಳ ಇದುವರೆ 6 ಕೋಟಿ ಇತ್ತು 1946-47 ರಲ್ಲಿ. ಅದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿದೆ. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಚಿನ್ನದ ನಾಡಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಂದು ಪರಮೋಚ್ಚ ಮಟ್ಟ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ನಾವು ಹಾಕಿದ ಬಂಡವಾಳದಮೇಲೆ ಸೇಕಡ ಒಂದೂವರೆಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅದರಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಮರಣೆ ಇಂದು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯತ್ನ ಆಗಿದೆ, ಅದೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಸ್ಮೃತಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ನೆನಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗಿತ್ತು, ಹೀಗಿತ್ತು ಎಂದು ಈಹೊತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಹತ್ತುವರ್ಷದ ನಂತರ ಬಹುಶಃ ಜನರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನೋ; ಇರಲಿ. ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಇವತ್ತು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ನೀತಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರ ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಿರಲಿ, ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಿರಲಿ ಈ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ, ನಾವು ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಬಹುದೇ, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಅಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಬೆಲೆಗಳ ಹತೋಟಿಯಾಗಲಿ, ಯಾರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಭೂತ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ನಿರೂ ಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂದು ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು 90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 82 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಬಂಡವಾಳ ಇವತ್ತು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕನ್ಸರ್ನ್ಸ್‌ನಿಂದ ಒಟ್ಟುಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇಲ್ಲಿ ಯವರೆಗೂ ಮೈನಸ್. ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬಂದಿದೆ.

1963–64 ರಲ್ಲಿ	...	ಸುಮಾರು 65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ,
1964–65 ರಲ್ಲಿ	...	ತುಸ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಅಷ್ಟೆ, 65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ

1965–66 ರಲ್ಲಿ ... ಸುಮಾರು 123 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ
1966–67 ರಲ್ಲಿ ... ಸುಮಾರು 101 ಅಥವಾ 102 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ
1967–68 ರಲ್ಲಿ ... ಸುಮಾರು 149–150 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ 1968–69 ರಲ್ಲಿ 46 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿದೆ.

1969–70 ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಇದೆ. ಈಗ ಒಂದು ಕಡೆ ನದೀ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕ ಕೂಡದು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಶಹರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯ ಮಟ್ಟ ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕಕೂಡದು ಎಂಬ ವಾದ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಹಾಕುವುದು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾದ ಬಂಡವಾಳ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳು ತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು, ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಈ ಮಾತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆಲವರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಹೆಸರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಅಂತ ಕರೆದರೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ? ಈಗ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮಗಳು ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯು ತ್ತವೆ ಎಂದು ಅನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಜನರ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ವಾಸ್ತವಿಕವಾದಂತಹ ಮತ್ತು ಪ್ರೂಡೆಂಟ್ ಆದಂತಹ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಾದಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮುನಾಫಲಯನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲ. 1957ನೇ ಇಸವಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ರೆವಲ್ಯೂಷನ್ ಕೂಡ ಮಿಕ್ಸೆಡ್ ಎಕಾನಮಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಯಿತು. ಮದ್ರಾಸು ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿಗಿಂತ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ, ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅವರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಬಿಟ್ಟರು, ಟಿ. ವಿ. ಎಸ್. ಸುಂದರಂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬಹುದು. ನನ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಬರ ತಕ್ಕುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರ ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ, ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತವಾದ ಸ್ಥಳಗಳು ಇವೆ ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸುಖವನ್ನು ಬಯಸಿ ಲುಕ್ಸಾನಾಗಲಿ, ಹಾನಿ ಯಾಗಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಯಾರಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಅದೇ ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಕೂಡದು. ಈಗ 82 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಬರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತಹದು ಎರಡು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ. ಮೊದಲನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾಗಿರಬೇಕು, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯಬೇಕು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಎರಡನೆಯದು ಎಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅಲ್ಲದೇ ಸರ್ವಾಧಿ ಕಾರತ್ವ ಕೂಡ ಇರಬೇಕು. ಇವತ್ತು ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಯುಗೋಸ್ಲೋವಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಹೊಸದೇನೂ ನಾನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪಾಲಿಸಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇ. ಎಂ. ಎಸ್. ನಂಬೂದ್ರಿಪಾದ್‌ರವರು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡ ಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಯುಗೋಸ್ಲೋವಿಯಾದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಒಂದು ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ಸನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲಸಗಾರರ ಪರವಾಗಿ ಐದು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಿಷ್ಟು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಟಾರ್ಗೆಟ್ಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಗುರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಬೇಟ್, ಡಿವಿಡೆಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಗುರಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣ ಕಮ್ಯುನಿಜಂನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

> " From each according to his ability, to each according to his work. "

But, this priniciple has never been implemented in any of the commu nist countries till today.

Sri M. S. KRISHNAN.—You are thoroughly wrong, Sir.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅವರು ಹೀಗೆ ಫಾರ್ ಈಚ್ ಮ್ಯಾನ್ಸ್ ಆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಟು ಹೀಸ್ ಎಬಿಲಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀಡ್‌ಬೇಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇಷ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬರಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಫಲವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ನಾವು ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಸರಿ ಅವು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದರೆ ಸಾಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವೊಂದಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಮರಕೆಲಸದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 1½ ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ 1965–66 ವರೆಗೂ ಲಾಭದಲ್ಲೇ ಕೆಲಸಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದುದು ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1966–67 ಕ್ಕೆ 2 ಲಕ್ಷ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ ಮೈಸೂರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಸಿಲ್ಕ್‌ಫಿಲೇಚರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಫಿಲೇಚರ್ ಮೈಸೂರು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಅಲ್ಲಿ 40 ಲಕ್ಷ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಈ ಫಿಲೇಚರ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ

ಕೊಂಡು ತನ್ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾತುಕತೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ರೆಂಕೋದಲ್ಲಿ 1966-67 ಕ್ಕೆ 10.55 ಲಕ್ಷ 1967-68 ಕ್ಕೆ 29 ಲಕ್ಷ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೂ ಅನೇಕ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ದಾವಣಗೆರೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಲಾಭವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದಂತೆ ಆ ಬಾಬಿನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ವಾದ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಖಾಸಾಗೀ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ಜನರು ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಲ್ಲರೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ದಿವಸ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿಡೋಣ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಎ. ಬಿ. ಸಿ. ಅನ್ನುವರನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಆಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಖಾಸಗೀ ಉದ್ಯಮಗಳವರು ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆ, ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉಪಟಳವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನೂರೊಂದು ತಕರಾರುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನಾಳೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಜಾತೀಯತೆ ಮೇಲೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೂಗು ಏಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ 3500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 35ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಆದರೆ ನಾನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಇನ್ನೆರಡು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಆ ಭಾಗಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರಿನ್ನೂ ತೆರಿಗೆ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇ ನಾನು ನನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ ಲೇಟೆಸ್ಟ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯಬಾಬಿನಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ 14500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬರುವುದು 120 ಕೋಟಿ ಆದರೆ ನಾನ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನಕಂ 688 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

9-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತ ಒಂದು ಕ್ಯಾಮರಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅವನು ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಎರಡು ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್. ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಳ್ಳಿಯವ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣದವ ಎಷ್ಟು ಕೊಡತ್ತಾನೆಂಬುದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ನೌಕರ ಮತ್ತು 50 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ರೈತ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾನೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 50 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—The following table shows Indirect Tax per capita per month (In Rupees) :

Year	*Rural*	*Urban*
1953–54	0·59	1·62

According to the recent study conducted, the per capita tax per month (in rupees) is as follows :

Rural	...	0·93
Urban	...	2·70

Tax percentage of consumer expenditure is as follows :

1958–59	2.9 (Rural)	5·9 (Urban)

According to study conducted by Finance Ministry during 1958–59 it was :

1958-59	4.4 (Rural)	9.3 (Urban)

According to study conducted by Dr. T. N. Raj with reference to National Income, the National Income rose from 4.2 per cent in 1952-53 to 5.4 per cent in 1957–58 in respect of Rural sector, whereas in Urban sector, the corresponding figure was 13 per cent in 1952–53 to 16.5 per cent in 1957–58, thus indicating a steep increase in the taxation of the Urban sector.

The following table indicates the details of approximate share in National Income tax payment :

	1952–53	1957–58
National Income from Rural Sector.	(in crores) 6,850	7,900
National Income from Urban Sector. ...	2,980	3,500

So the additional increment in the Rural sector was Rs. 1,050 crores ; the additional increase during the same period in Urban Sector was Rs. 520 crores.

TAX PAYMENT

(in crores)

Year	*Rural*	*Urban*
1952-53	289	386
1957–58	430	576

The increase in taxes in Rural areas during the above period was from 4.2 to 5.4 ; whereas in case of Urban areas it was from 13.0 to 16.5.

According to the study made by the National Council of Applied Economic Research, the marginal rate of tax rose from 10 per cent in 1956–61 to 20 per cent rate of tax rose from 10 per cent in 1960–64 in the Rural Sector ; and in Urban sector from 24 per cent in 1956–61 to 42 per cent in 1960–64, as could be seen from the table.

According to another study conducted by Mr. P. Gandhi the per capita tax rate was 3/5th of the per capita tax in non-agricultural sector in 1961–62.

The figures arrived at by the Planning Commission also show that the tax burden on the Rural sector is much less than on the Urban Sector, as summarised in the table. Of course, I am not going into details of it. If any hon. Members are interested they can look into the details.

The following table indicated the instances of taxes and expenditure on agricultural and non-agricultural sectors.

	Agricultural sector	*Non-Agricultural sector*
1950–51	185·52	391·28

It goes on increasing year by year.

ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ವಾದವಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಲಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಾಗಲಿ ಹೇಳತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಇವತ್ತು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ? ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು ?

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Have they taken into account the loss incurred by the agriculturist class due to levy rate ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I appeal to the hon. Members not to jump to the conclusion. I am not holding brief either for urban sector or rural sector. It is not my intention to argue either on behalf of former or the latter. My only point is to convince the hon. Members about the real situation today in the country in both the sectors.

Sri S. SIVAPPA.—My doubt is the whole statistics is unreal.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—The hon. Leader of the Opposition questions the very authority of the figures I have. In argument, we have to rely on certain figures and these figures are published by a well-known organisation of National Council for Applied Economic Research and also Government source. This is very interesting statistics so that all of us can know if there is any area where we can have little potential for further taxation. I am not trying to convince the Members to take any decision just now.

Sri S. SIVAPPA.—Figures are arguing for themselves.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It is very unfair. So, in agricultural sector, the total incidence of taxes in 1950-51 was 185.52 ; in 1964-65 it rose to 618.76; and the corresponding figures for non-agricultural sector during the same period of 1950-51 was 391.28 ; in 1964-65 it was 1750.06

ಇವತ್ತು ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಒಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಸೆಕ್ಟರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಸೆಕ್ಟರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಅವುಗಳ ಪರ್‌ಸೆಂಟೇಜ್ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

1960-61 ರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ 396 ಕೋಟಿ 28 ಲಕ್ಷ ಇತ್ತು. 1964-65 ರಲ್ಲಿ 573 ಕೋಟಿ 39 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದು ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—May I know whether the quantity of commodity had increased or was it because of devaluation ? Have you taken them into consideration ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It may be due to greater production. Secondly it might also be due to rise in prices. There are several factors. The fact is, during the last several years, the total value of agricultural production has gone up considerably. What I have furnished is only an estimate. It is on the basis of available figures. The latest figure in respect of 1967-68 is about Rs. 700 crores. ಈಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬರತಕ್ಕುದು ಸುಮಾರು 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಕಂದಾಯ. ಆಮೇಲೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ.

Sri K. H. RANGANATH.—What is the total percentage of population that is residing in rural area ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—That is applicable to everybody.

Sri D. DEVARAJ URS.—In addition to what he has been saying in regard to national income and incidence of taxation, it is better for our appreciation if he could give us the per capita income of urban sector people and the rural sector people.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವಾದವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟು ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇದೆಯೋ, ಅದನ್ನು ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಟೈಲ್ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಸ್ಟಡಿ ಮಾಡಲಿ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಕಲ್ಪಿತವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

(*Sri S. Sivappa rose*)

This is not the way of asking for information. I will give all the material to him.

Sri S. SIVAPPA.—When he says there is increase of agricultural production, how fallacious his argument is ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—That only shows he does not want. to proceed on the line of argument or logic.

ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಇಷ್ಟೇ. ನಾವು ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 210 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಏನೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ, ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ, ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ, ಮಧ್ಯಮ ತರದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಬಾವಿ ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ, ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸಹಾಯದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಉತ್ಪನ್ನ ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಮುಮ್ಮಡಿ, ನಾಲ್ಮಡಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಗಾವತಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಮಂಡ್ಯಾಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಮಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದಮೇಲೆ, ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಯಾವತರಹದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ? ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮದೇ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದತಕ್ಕ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ? ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆದು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3 ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ರೈತರು ಎಕರೆಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರ ಮೇಲೆಯೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನನ್ನ ಮಾತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡೋಣ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದಲಾಗಲೀ, ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟದಿಂದಲಾಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆಯೋ ಅಂಥವರು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು, ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಕೇಳಬೇಡಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಯಾವ ಏರಿಯಾದವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಆ ಏರಿಯಾ ಈ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ಏರಿಯಾ ಇರಲಿ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಷ್ಠೂರವಾಗಿಯಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಬಹಳ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗಡೆಯವರ ಭವಿಷ್ಯವೇನು ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವವರು ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು. ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ವರದಿ ಸತ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು, ನಂಬತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಅನೇಕಸಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಊಹಾಪೋಹೆಯಮೇಲೆ ವರದಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೇಲೆಯೂ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇನೇ ಇರಲಿ. ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇಲ್ಲೇ ಇರಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನೀವು ಇರಿ ಎಂದರೆ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೋಗಿ ಎಂದರೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತರಹ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನನಗೆ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರಿಗೆ ಡಿ. ಎ. ಅನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗದಂತೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ನಾಳೆ ಅಥವಾ ನಾಡಿದ್ದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet again at 1 p. m. on Wednesday the 5th March 1969.

The House adjourned at Twenty-Five Minutes past Nine of the Clock to meet again at One of the Clock on Wednesday the 5th March 1969.

WD 12549—GPB—600—27-6-1969